

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMĂR DE DUMINECĂ 14)

„Gazeta” ieșe în ră-care și.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:

Pe un an 12 fl., pe șase luni

6 fl., pe trei luni 3 fl.

N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 40 franci, pe șase

luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.

N-rii de Duminecă 8 franci.

Se primumără la toate oficiile

poștale din țară și din afară

și la ad. colectori.

Abonamentul pentru Brașov

la administrațiunea, piața mare,

Terțul lui Nr. 30 stațiunii

1. pe un an 10 fl., pe șase

luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.

Cu desul în casă: Pe un an

12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni

3 fl. Un esemplar 5 cr. v. n.

sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 75. — Anul LVII.

Brașov, Duminecă, 3 (15) Aprilie

1894.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI”

cu 1 Aprilie 1894 și v.
s-a deschis nou abonament,
la care invităm pe toți amicii și
sprijinitorii noștri.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 12 fl.

pe șase luni 6 fl.

pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 40 franci

pe șase luni 20 „

pe trei luni 10 „

Abonamente la numerele cu data
de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 2 fl.

pe șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 8 franci

pe șase luni 4 „

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei”.

Procesul Memorandului.

Brașov, 2 Aprilie v.

Mare mâhnire a produs în si-
mul tuturor Românilor scirea și
gură și neîndoiosă, ce am primit-o în
cursul acestei săptămâni, că adevă-
ratul Comitetului noastre naționale
este, în adevăr, tras pe banca
acusaților din pricina Memorandu-
lui, pe care a voit acum doi ani
să-l asternă Majestății Sale în nu-
mele celor trei milioane și jumătate
de Români subjugati din Transilva-
nia, Banat și Țera unghurească. În
cursul acestei săptămâni li-s-au și
înăpatat deja membrilor din Comi-
tetul actul de acusațiune, prin care
li-se face cunoscut, că procesul
pentru Memorandul se va ține în
ziua de 7 Maiu st. n. a acestui an
și că pe această zi membrii din Co-
mitet vor avea să se prezente ca acu-
sați înaintea Curții cu jurați din Clușiu.

I-a trebuit și stăpânirei unghu-
resei multă timp de gândire până

s'a hotărît să facă acest pas des-
perat, care nu este alt-ceva, decât
o insultă, o batjocură ne mai po-
menită la adresa întregului neam
românesc. Scie foarte bine stăpâni-
rea unghurească, că lupta nu se mă-
rginesce aici numai între Comitet
și între puterea de stat, de-orece
Comitetul în numele tuturor Ro-
mânilor din Transilvania, Banat
și Țera unghurească s'a dus cu Me-
morandul la Viena, prin urmare în
contra tuturor Românilor din aceste
țări este îndreptată și lupta, ce li
s'a declarat Comitetului prin in-
tenterea acestui proces.

O luptă nedreptă este acesta,
care nu-și mai află părechia în in-
tregă istoria popoarelor. Turcii, că
erau Turci, și încă pare că aveau
față cu popoarele supuse stăpânirei
lor mai multă inimă și mai mult
simț de dreptate, de cum are stă-
pânirea maghiară față de noi. Frații
noștri din Principate pe timpul Fa-
nariștilor încă erau, ce-i drept,
împedcați de a-și înainta plângerile
lor la Sultanul, der când totuși
aceste plângeri pe-o cale sau alta
se întempla să ajungă la cunoștința
lui, nu numai odată el s'a grăbit
de a veni în ajutorul celor subju-
gați și cu puterea sa de domnitor
scia să-i pună la regulă pe impila-
tori. Cei ce încercau a se apropia
de Stambul cu asemenea plângeri,
puteau să fie împedcați, precum de
fapt și erau de cele mai multe ori,
— ni-i odată însă pentru un as-
felu de pasu nu s'a pomenit să fie
pedepsiți și trași la răspundere chiar
din partea stăpânirei.

Și nu trebuie să uităm, că ace-
tea se petreceau într-un timp, care
nu era poreclit cu frumosul nume
de „secol al luminelor și liber-
tății popoarelor”, — se petreceau
sub o stăpânire păgână, care prin
tirănia și despotismul său s'a fă-
cut renumită în istoria popoarelor
pentru toate timpurile.

Der astăzi? Der noi? — Noi

nu numai că suntem împedcați
de-a înainta plângerile noastre la Ca-
pul statului, der chiar și numai
pentru încercarea de-a face un
ast felu de pasu suntem trași la răs-
pundere și dați în judecată asemeni
unor făcători de rele! Și se face
acasta nu cu o persoană, nu cu nise
cetățeni privați, ci cu Comitetul
unui partid constător din trei
milioane și jumătate de cetățeni cre-
dincioși și probați!

Dacă Românilor nu li-s'ar fi
făcut altă nedreptate din partea
Maghiarilor nici-odată, acesta sin-
gur ar fi de ajuns pentru a-le
umple inimile de cea mai adâncă
indignațiune și a i face să și pierdă
orice speranță, de-a mai pute ajunge
în împrejurările de astăzi la o în-
țelegere cu ei.

Der nici c'am fi putut spera
vre-odată la o îmbunătățire a sorții
prin înțelegere cu asupritorii noștri.
Asupritorul asupritor rămâne și
el nu scie, decât să caute mereu
câi și mijloce noue, prin cari să te
pota intimida și asupri mai bine.
Rămâne însă la bărbăția celor asu-
priți, ca ei să și creeze inși și sorțea,
ce li-se cuvine.

Ar fi trist pentru noi, ar fi
peste măsură trist, dacă n'am ave
alte speranțe pentru îmbunătățirea
sorții noastre, decât mila și bună-
voia stăpânitorilor. Neamul ro-
mânesc dintre Tisa și Carpați, am
pute dice, că nu s'a bucurat nici-
odată de bunăvoia stăpânitorilor
săi și cu toate acestea a trăit vé-
curi întregi, și-a conservat limba,
și-a păstrat obiceiurile și a rămas
până în ziua de azi același, care a
fost întotdeauna.

Aceiași vom rămâne și în vii-
tor, căci de-ar face Ungurii oric
ce ar face, de ni-ar intenta sute și mii
de procese, o învingere asupra noastră
ei nu vor raporta, pe cât timp
noi vom lupta umăr la umăr, în
frățescă înțelegere și cu totă bărbăția
pentru drepturile noastre.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Viță între morți.

II

Toți oamenii se deșteptau din somn,
aprindeau lumenele și deschideau ferestrele.
Femeile plângeau, copiii sbierau speriați.
Urlau câinii, mugeau dobitocele și nu era
ființă viețuitoare, care să nu se cutriere la
auzului țipetelor dureroase, ce despicau
aerul întunecos al acestei nenorocite
nopti.

Ostașii executau în momentul acesta
ordinul împăratului Nero și între sulțele
lor crude duceau legați în fieră pe nenorocii
creștini, aflați în capela lui Adrian.

Loviturile de sbiciuri scoteau țipete
amare din pepturile acestor nenorociți și
cu toate acestea nimenea nu se găsia, care
să sară în ajutorul lor. Era înforător
și numai a cugeta la tirăniile acestui îm-
perat iubit de sânge, derapoi cine să fi
cutezat a-și arăta pe față nemulțămirea sa
față cu cruntele lui voine?! Casele lo-
cuintorilor gemeau în șopte tainice, părinții

grăbeau a înăduși plânsul filor, der cu toate
acestea nu se afla nimeni, care să fi cutezat a-și
mărturisii pe față compătimirea sa. Totu pă-
mântul sciea neîmpăcata dușmănie, cu care
Nero prigonesce și ucide totă suflarea creș-
tină, și fără punerea capului nimenea
nu cuteza a sări întru apărarea acestei a-
maru prigoni secte. Calea rămânea înroș-
ită de sânge nevinovat, stratele urlau de
țipete și grăză și totuși ostașii se întrecea
negenăți de nimeni în crușim și seve-
ritate.

Cu toate acestea se găsia chiar în-
tre tinerii ostași un suflet nobil, care
părea greu atins de ceea ce se petreceau
împrejurul lui.

Numele acestui tineru era Pompeiu.
Pe neobservate el se retrase dintre co-
legii săi și rămase gânditor înderăt, ca
și cum s'ar teme a lua parte la acest în-
fricoșat conduct. Sufletul acestui tineru
era așa de obosit, mersul lui era așa de
greoiu, pe palida lui față se oglinda o a-
dâncă durere și inima-i sbocotitoare și-o sim-
ția, ca și cum cu lanțuri de fier ar fi ră-
mas legat de capela lui Adrian.

În inima ostașului Pompeiu produsera

o sguđitură adâncă cele văđute în bise-
ricuța din casele lui Adrian și nu se pu-
tea împăca cu ideea, pentru ce acel popor
să fi ast-felu terorizat, pe cât timp nu
se putea constata nici cea mai mică gre-
șelă în contra lui. Supunerea ostășească îi
părea de astă-dată mai grea ca tot-deuna,
căci îl cuprinsese un dor de libertate și-i
venia poftă, să sdrobescă la momentu si-
gilul jurământului său de supune și ca
un leu să se arunce asupra stăpânului
său neuman pentru a-i cere semă de cru-
đimele lui nenumărate.

Pe când însă asemenea gândiri crimi-
nale sburau prin creeri aprinși ai junelui
ostaș, de-odată se pomenesce, că cine-va
se apropia de el și-lu prinde de braț.
Pompeiu tresări. Ca și cum s'ar fi deștep-
tat din somn, aruncă o privire în jurul
său, der nu putu să vadă, oric se audă ni-
mic. Ostașii ceialalți trecuseră deja de-
parte, țipetele creștinilor prizonieri nu se
mai auđiau și sgomotul pretutindenea în-
cetase.

— „Pompeiu! Pompeiu!” șopti atunc
streina figură, ce se apropia de tinerul
ostaș.

Ar fi o slăbiciune ne mai po-
menită din partea noastră, decât toc-
mai într-un timp, ca cel de as-
tăzi, am pierde curagiul în luptă
și nu ne-am opune cu toate puterile
și cu toate mijlocele, ce ne stau la
dispoziți, furioșelor valuri, ce vor
să ne înghiță. Nu, de o asemenea
slăbiciune nu este capabil poporul
român dintre Tisa și Carpați; el
scie, că dela curagiul și bărbăția
propria aternă sorțea popoarelor și
această conștiință îl va întări în
luptă și-lu va face să se apropie de
isbânda, ce întotdeauna au avut o po-
porele brave și stăruitoare.

CRONICA POLITICĂ

— 2 (14) Aprilie.

În fața greii situații politice, în
care ne aflăm noi Români din Transilva-
nia și Ungaria, Comitetul central al
partidei noastre naționale, a adus nise
enunțațiunii de însemnătate, cari s'au pu-
blicat în toate foilele noastre. Cu
bucuri am salutat și salutăm aceste
enunțațiunii, cari în resumat sunt de ur-
mătorul cuprins: 1) Situațiunea politică
a Românilor din Transilvania și Ungaria
e arătată în programul nostru național
dela 1881; programul acesta, care cuprinde
îndreptățile noastre postulate naționale,
a fost susținut în întregitate sa în toate
conferențele următoare. Scopul lucrării
noștre politice este realizarea acestui pro-
gram. Fiindcă situațiunea noastră politică
nu s'a schimbat în bine, nici voiața na-
țiunii române nu s'a strămutat față de
program și față de direcțiunea politică
pentru realizarea lui, Comitetul declară,
că programul nostru național și realizarea
lui este postulatul situației și n'avem
nimic să schimbăm în el. 2) În fața așa
numitelor „simptome de pace”, manifestate
din partea guvernului, noi Români n'avem
să schimbăm întru nimic atitudinea no-
stră politică de până acum, după-ce noi
stăm pe basă leală, legală, constituțională
și adevărată patriotică. 3) Observându-se
unele note discordante în publicistica ro-
mână, din cauza unor considerații asu-
pra partidei noastre naționale, comitetul
crede de dator să declare, că numai acti-
vitatea solidară pe baza programului na-
țional; numai realizarea programului na-
țional ca expresiune a voinei naționale,
le consideră de folositoare în interesul

— „Cine ești? întrebă el.

— „Sunt o femeie nenorocită, pe
care norocul a părăsit-o și deii o perse-
cută. N'am vrut să fac nemulțumiri
prin înfățișarea mea, căci de mine este le-
gată ura deilor și mânia împăratului; de
aceia în taină m'am apropiat de tine și
când m'am îndreptat, că în persoana ta
aflu pe cel mai credincios supus de odi-
oră al curții mele, nu m'am putut stă-
pâni să nu-ți es înaintea pentru a-ți cere
încă o probă de bunăvoință și credința ta.”

La auzul acestor vorbe, Pompeiu
recunoscu în persoana streinei femei pe in-
sa-și Agripina, mama împăratului Nero.
Între ea și între fiul său intraseră mari
neînțelegeri, mama nu putea suferi viața
destrăbălată și risipitoare a fiului, er fiul
nu putea suferi muștrările mamei. De aci
neînțelegerile, alu căror sfârșit fu alun-
garea Agripinei din curțile împăratești. Ne-
norocita femeie se simția prin acest fapt
foarte rușinată și doria cu oric preț să
se întelnescă cu fiul său, să-lu îmblândească
prin lacrimile sale și să se împăce cu el.
și avea voiă însă să se apropie de palat
N de aceea îi fu bine-venită ocaziunea de-a

causei noastre. De aceea comitetul salută cu mulțămire orice lucrare politică în sensul direcțiunii noastre politice, spre realizarea programului. Constată apoi cu satisfacțiune, că la noi nu sunt partide deosebite, nici curente deosebite de opinii politice, care ne-ar pute prezenta, ca și când în sinul nostru ar fi desbinări și disensiuni. 4) În vederea procesului cu Memorandumul, comitetul află de bine a constata, că Memorandumul este opera partidei noastre naționale; subșternerea lui la tronul, tipărirea și răspândirea lui s'a făcut pe baza hotărârilor conferenței din 1892; procedura aceasta s'a primită cu unanimitate în conferența din 1893, prin urmare procesul acesta este un proces intentat națiunii române. 5) Comitetul ia cu recunoștință actul despre meetingul din Oxford și se identifică cu toate adresele de mulțămire și recunoștință, ce s'au trimis președintelui și arangiatorilor numitului meeting. 6) Comitetul ia cu viață satisfacțiune la cunoștință desbaterile asupra cestiunii române din regatul unghuresc în parlamentul României; recunoște, că desbaterile acelea au dat puternică avânt cauzei române și exprimă vtile sale mulțămiri oratorilor, care și-au ridicat glasul pentru frații lor asupriți.

După o luptă parlamentară înfocată, care a ținut aproape două luni de zile dieta a primită, cu majoritate de 175 voturi, proiectul căsătoriei civile, în desbatere generală. Guvernul așa-dăru a raportat o strălucită învingere în dietă — învingere, la care poate nici el nu s'a așteptat, în urma atacurilor, ce i-a făcut opoziția cu privilegiul morții și imortărei lui Kossuth. Scirile, ce sosesc din Pesta spun, că ieri deja s'a început desbaterea specială asupra proiectului, și încă într'un mod foarte neted. Se mai dăce apoi că la începutul unei lui Maiu, proiectul va ajunge în camera magnaților. Că ce soarte va avea el aici, n'o pot ști nici chiar cei din sfatul guvernului. Se poate, ca marea majoritate, ce a primit în dietă proiectul, să influențeze și asupra magnaților. Se crede chiar, că proiectul va avea și aici o majoritate de 15 voturi.

Starea Românilor din Bucovina.

Un confrate din București, ocupându-se cu starea fraților noștri Români din Bucovina, scrie următoarele:

Din ce în ce mai tristă devine situația pentru Românii din Bucovina. Polonii și Jidani dau acum ultimul asalt, pentru a pune mâna pe administrația țerei, pentru a deveni stăpâni absoluți asupra Bucovinei. Și pare, că ei sunt mult sprijiniți și din Viena și mai ales din partea clubu-

rilor liberale și polone, precum și de reprezentanții în ministeriu ai acestor două mari cluburi politice.

Pretutindeni, pe toate terenurile vieții publice, pe tărâmul economic, administrativ și cultural, Românii sunt ați hărțuiți de streini, fără să găsească nici un leucire.

Este dureros a vedea însă, cum în fața îndrăsnitelor atacuri ale veneticiilor de toate nămurile, partidul național român, atât de tare și de viguros, până mai ieri, începe a se desorganiza.

Președintele țerei, d-lu Ioan Lupul, apoi d-nii baron Nicu Musteață și baron Eugen Stîrcea, membrii în comitetul țerei, au desertat din partid, propagând mereu ideea de moderațiune și condescendență. Li-e ușor lor să se împace cu Jidani și Polonii, căci altfel și-ar pierde posturile grase, pe care le ocupă în comitetul țerei. Dér nu e de loc demn, ca pentru considerațiune atât de meschine, să caute a sparge partidul național, creând un grup de transigenți și cerșitori politici, care să fiă la cheremul lăfțurilor streine.

El trist lucru, ceea ce fac acești bărbai, care până acuma se bucurau de încrederea Românilor bucovineni.

Ca rezultat al acestor desbinări „Gazeta Bucovinei“, organul partidului național, nu se mai bucură de nici un sprijin material. Acest organ, redactat cu multă îngrijire, a trecut acum în proprietatea directorului său, d-lu G. Bogdan, fără ca partidul național să se mai îngrijască de existența lui. Și nu ne va mira de loc, dacă într'o bună dimineață acest organ escelent va înceta.

Dacă astfel știu Bucovinenii cei bogați să se apere în contra Jidanilor și Polonilor, atunci ei vor fi vinovați de soarta ce le-o vor crea streinii.

Deputații români din Reichstagul din Viena sunt toți conservatori și membri ai clubului Hohenwarth. Dec singurul lor sprijin îl au în conservatori.

Ar trebui să profite deputații români de acesta și să aducă în desbaterea Reichstagului cestiunea Bucovinei, ca astfel să se cunoscă bine la Viena adevărata stare a acestei țeri, și să se dea privilegiu guvernului să se pronunțe într'un felu său altul. Acesta ar contribui mult nu numai la limpederea situației, ci și la liniștea spiritelor Românilor.

D-lu deputat Mateiu Lupul a arătat în comisiunea bugetară a camerei situația Bucovinei, acum vr'o două săptămâni, când s'a discutat bugetul. Propunerile, ce i-lea dat însă ministrul de finance Plener, au fost puțin încurajătoare pentru Români. Dér acesta nu trebuie să supere de loc pe deputații români; ei șciau și mai dinainte, că ministrul Plener, fiind șef al partidului liberal, nu

prea favorizează pe Români. Deputații români trebuie să pună în poziție pe primul ministru, principele Windischgrätz, conservator devotat, ca în plină ședință a camerei să se pronunțe asupra situației în Bucovina.

Afară de Jidani și de Poloni, acum au început și Rutenii de a se ridica în poarta Românilor. Ca o ilustrație a luptelor dintre Români și Ruteni, reproducem din „Gaz. Bucov.“ următoarele:

Din banii țerei să ridice și să susțină numai școle rutene. În actualul liceu din Cernăuți elevilor li-se batjocoresce țera de către nise profesori streini, și apoi sunt tractați în modul cel mai răutăcios.

Este iminentă trebuință, de a se face clase paralele pentru Români la liceul din Cernăuți, căci în actuala stare de lucruri nici o garanție nu există contra desnaționalizării. Chemarea lui Pihuleak, un dușman al Românilor în consiliul școlar al țerei, este o ofensă adusă Românilor. Guvernul nu ar avea decât să cerceze cât e partea Românilor și câtă a Rutenilor, și după drept să le împace trebuințele.

SCIRILE ȚILEI.

— 2 (14) Aprilie.

Din Draosul ni-se scrie, că locuitorii români din acea comună trăesc în mari neînțelegeri cu conlocuitorii lor Sași, care sunt peste măsură lacomi și profită de totă ocașiunea pentru a lua din bunurile comunale și a-le trece în proprietatea bisericii lor luterane. Românii cu totu dreptul se simt foarte neîndreptățiți de această procedere a Sașilor, și deși sunt la număr numai a treia parte cât Sașii, ai însă luptă cu totă bărbăția pentru apărarea drepturilor lor. Au protestat cu bărbăția de repetate ori, dér fiind-că n'au putut isbuti pe această cale, au fost siliți să intre în proces cu Sașii. Afacerea se află acum la ministeriu și nu se șcic încă ce rezultat va avea. Ni-se spune însă, că Români din Draosul sunt oameni harnici, muncitori și iubitori de înaintare. Un astfel de popor întotdeauna isbutese, fiă pe o cale, fiă pe alta. Așa vor isbuti și frații noștri din Draosul.

Programul manevrelor și exercițiilor armatei comune și ale honveșimii în anul acesta e stabilit definitiv și aprobat de către Majestatea Sa monarhul. Manevre mari de corp vor fi în estant în două puncte ale monarhiei și anume: la granița boemo-silesiană între corpul I. (Cracovia) și IX. de armată (Iosefstadt). Aceste manevre vor dura dela 1 până la 6 Septembrie n. Asemenea manevre vor avea loc pe la mijlocul lui Septembrie pe teritoriul comitatului Neogradul, între

corpul IV din Budapesta și al VI-lea din Cracovia. La amândou manevrele va asista și Majestatea Sa monarhul.

— o —

Colera. Seirea, că încă două casuri de coleră s'ar fi ivit la Galați, se confirmă. Măsurile cele mai stricte s'au luat pentru ca acest flagel să dispară; totuși starea sănătății locuitorilor din acest oraș lasă mult de dorit. Disenteria bantue, după cum aflăm, nu numai în Galați dér chiar în Brăila, Sulina Fetești Cernovada etc. dăce „Naționalul“.

— o —

Căsătorii princiară. Sâmbătă vor pleca din St. Petersburg, la Coburg, marii duci Vladimir și Sergie, împreună cu marele duces, spre a asista la căsătoria principesei Victoria de Saxa-Coburg.

— o —

De-ale plugăritului. Din părțile Mureșului-Ludoșului ni-se scrie, că până acum plugarii s'au bucurat de un timp foarte priincios pentru sămănatul grânelor de primăveră. Locul s'a lucrat foarte bine și ușor, sămănatul grânelor este deja pe sfârșite, și acum începe sămănatul cucuruzului. Lipsa de ploie era însă binisor simțită și în ținutul acela, ca și în toate celealalte părți ale țerei. Credem însă, că ploia, ce o avem aici pe la Brașov de trei zile încoace, își va revêrsa darurile sale și în celealalte părți ale țerei, și așa nimic nu împiedcă pe plugari de-a spera la o bună recoltă în acest an. Stupii au iernat bine, după cum ni-se împărtășese din mai multe părți.

— o —

Gladstone, fostul ministru-președinte engles, se va supune în luna viitoare operațiunii de ochi în sanatoriul Dollischil de lângă Londra. Operațiunea va face-o Dr. Nettlerhip.

— o —

Musica orașenescă va arangia, sub conducerea d-lui A. Brandner, mâne în 15 l. c. un soi în „otelul Europa.“ Programul va fi următorul: 1) Niagara, marș, de I. Baier. 2) Ouvertura la opera Rienzi, de Wagner. 3) Grubenlichter Valzer, de Zeller. 4) Doru, melodia românescă de * *. 5) Mare Fantasia din op. Trovatore. 6) Gavotta de Lehar. 7) Nach dem Balle, vals de Harris. 8) Mare potpourri din op. Obersteiger de Zeller. 9) Teszkaï kompasz, Quadril de Brandner. 10) Trockene Blumen (pentru flugelhorn) de Schubert. 11) Columbus-marș de Ziehrer. Începutul la 1/8 ore sêra.

La cestiunea desarmării.

De un timp încoace ideea desarmării se sulevăz foarte mult. Țiarele de prin toate țerile scriu articole asupra acestei cestiuni de mare însemnătate, și noi am produs unele mai de valoare dintre acele.

se întâlne cu tinerul ostaș Pompeiu, despre care șcic, că are mare trecere la curtea împăratăscă și dela care spera, că-i va pute da un privilegiu pentru de-a se întâlni cu Nero.

De altă parte însă ostașul șcic foarte bine, că lui Nero încă îi pare rău de ceea ce a făcut și că bucuros ar fi aplicat de-a se împăca cu mamă-sa. Lucrul adevărat așa, că Agripina, deși era o femeie prea ambițioasă și plină de scaderi, avea însă cel puțin o însușire bună, căci era cruțătoare. Până când ea s'a aflat cu fiul său, acesta nu prea putea risipi cu amândou mâinile; îndată ce însă Nero se smulse de sub stăpânirea mamei sale și apucă singur domnitor, lucrurile se schimbă, pentru-că în scurtu timp el seca toate comorile și înmulți toate dările. Poporul era foarte amărit din cauza acesta și doria reîntorcerea Agripinei la palat, ba începuse a se forma și o partidă puternică pe partea Agripinei, care pe Nero îl punea pe gânduri foarte seriose. Numai acestei împrejurări este a se mulțumi, că el încă doria acum să se împace cu mamă-sa.

Pompeiu, care le șcic toate acestea

foarte bine, nu mai putea să aibă nici o îndoială, că o întâlnire a Agripinei cu Nero va avea un sfârșit. De aceea nu întârziă a se folosi de ocașiune pentru a face, ca mama să pôtă da față cu fiul său încă în decursul acestei nopți. El șcic călea, pe unde avea să se întorcă trăsura împăratăscă, în care se afla Nero cu nenorocita lui victimă, Veturia; luă dec pe Agripina cu sine și plecă repede înaintea lui.

Abia merseră câteva minute și etă, că găseseră trăsura împăratăscă stând înaintea unei porți.

— Cunosc trăsura? întrebă ostașul.

— Cunosc. Dér pe trăsura?...

— Pe trăsura se află o tineră fată, pe care împăratul a răpit-o în decursul acestei nopți.

— Fată? — esclamă Agripina, prin a căreia inimă trecu un fior, aducându-și din nou aminte de desfrânările fiului său. Dér împăratul unde este? întrebă ea.

— Împăratul? Împăratul, mărita mea stăpână, se nu te superi, decât îți voi spune, că el a intrat în curțile, ce le ved înaintea noastră, unde îl așteptă o frumoasă prietenă a sa.

— Ah! țipă Agripina, care înțelese numai decât adevărata stare a lucrului. Eu, Pompeiu, voi rămâne aici, dăce ea hotărâtă. Voi pândi până va eși fiul meu și împreună cu el mă voi întorce apoi la palat, pentru-că din acest moment mai bine voi să mor, decât să nu-mi reocup țăraș locul, ce mi-se cuvine pe temeiul dreptului firesc de mamă. Tu însă delatură cea fată de pe trăsura împăratăscă, căci nu voi să sufer și această nouă pată pe numele fiului meu. Mergi apoi sănătos și, până voi trăi, fi încredințat de grația și bunăvoința mea!

Cu aceste vorbe, ostașul luă fata de pe trăsura și se depărtă, ér Agripina îndată după aceea se sui pe trăsura în locul Veturiei și aci așteptă pe Nero fără a dăce un singur cuvânt.

Când Nero se întorse la trăsura, nu observă schimbarea, căci întunecimea nopții făcu să isbutescă de minune planul Agripinei. El se aședă, lângă ea și în buna credință, că este lângă Veturia, merse cu ea până acasă, fără de-a lua de veste lângă cine se află.

Ajunși acasă, o luă de braț, trecu

cu ea prin numeroase salone, ce erau aromate de mirosul plăcut al florilor și arborilor din grădină, și în fine ajunseră într'un cabinet pompos și foarte elegant. Murii acestui cabinet erau încrustați cu marmoră galbenă de Egipt, în el se aflau mai multe fotolii de mătase brăzdate cu vergi de aur, apoi scaune de fildeş împodobite cu bronz de Corint. Toate acestea erau aședate în formă de cerc în jurul cabinetului ce era iluminat atât de viu prin flacăra numeroșelor candelabre de argint.

Ajunși aci, Agripina își ia învilitorea de pe cap și se aruncă la genunchii lui Nero, începându a-i implora mâna de pace. Acesta rămase înmărmurit. În primele momente nu se putea reculege și nu-și putea da sêmă de ceea ce vedea; vocea mamei sale îl făcu însă în curând să-și vină în ori, pacea se încheiă între ei și bucuria fu mare pentru amândoi.

Vestea despre reîntorcerea Agripinei la palat se lăți ca fulgerul și o bucurie mare era în totă cetatea, căci din acest moment cu toții sperau la o înbunătățire a cărmuirii țerei. Pompeiu fu cel dintâiu,

Astăzi vom reproduce pe scurt ceea ce dăce foia rusă „Novoje Vremja“, referitor la desarmare:

„Specialiștii militari, cari dau mare însemnătate operațiilor de trupe între fronturi, neglegă cu totul strategia din spate ale acestor armate, cu toate că de mult este știut, și încă astăzi mai mult ca totdeauna, că învingerea nu stă în mâna comandantului suprem, ci în busunarul întendentului. În viitor, când vor sta față în față opt milioane cu opt milioane, același belicid va lucra mai înțelept, care deodată va preda șapte milioane în mâinile dușmanului; să-i ție și nutrească el; decât inamicul va fi silit, ca afară de cele opt milioane ale lui să mai susțină încă și șapte milioane de ale dușmanului, atunci el deja e ipso e bătut.

„Specialiștii mai uită și împrejurarea, că în casul de rebeliune, toate celelalte operații din țară încetă. Directorii fabricilor, mecanicii, devin cărași și persoane sanitare, profesorii devin suboficieri ochelari, tehnicii dispar ca simpli luptători. Prin mișcarea miliionelor de oameni și animale se ruineză liniile de comunicație, se devastă câmpurile, se strică locuințele, și la o reparare a acestora nici nu e de gândit înainte de finirea rebeliunii. Câte avuții colosale se nimicesc!

„Pentru ce nu pot începe astăzi chiar nici puteri mari și tari rebele? Pentru că fiecare stat, care cunoște aparatul de rebeliune al Europei și greutatea, de a-l conduce pe acesta, are convingerea organică, că se poate ușor începe un război, însă cu greu se poate fini, decât toate funcțiile unui stat bine organizat încetă cu lucrarea. Trebuie să-și închipuască făcine, că se pun în mișcare vr'o 15 milioane de oameni, 10 milioane de cai, care dărimă podurile, sparg șoselele, nimicesc tot de ce nu au înșiși lipsă. Ce aspect ar avea Europa după finirea unui astfel de război? Să iee omul apoi în considerare pierderile enorme de vieți din ambele părți! Istoria ne spune, că după luptele lui Napoleon dela Eylau, Friedland, Borodino, Bautzen și Leipzig, lupte totu atăt de sângeroase, învingerea și rezultatul au fost dubie. Au perit atătia oameni, încât cei rămași la viață erau pre slabi, de a exploata învingerea în folosul lor, după cum o pretinde această teorie. Istoricii de astăzi dovedesc, în mod foarte logic, că decât Napoleon I. ar fi dus în Rusia o armată mai mică, decât egal de bine disciplinată, rezultatul campaniei din 1812 ar fi fost de totu altul.

„Dă ce sunt însă armatele lui Napoleon față de armatele de astăzi ale statelor europene? Nimica, decât o rezervă. Și chiar aceasta e greșala în starea cestiunilor militare de acum. Sămăna cu un cerb, care are corne așa de colosale, încât nu le poate purta și nu poate străbate

cu ele prin nici o pădure; se cu balena pentru care mărele noastre sunt pre strimte; se unei pantere, care este pre grea pentru călăreți și calu...

„Pentru aceea, statul, încheie „Novoje Vremja“, care mai întâi se va hotărâ, de a se desarma până la un anumit grad, ba mai mult, va delatura unificarea, cismele și amunițiunea, nu va perde din țară, ci din contră va câștiga. Aceasta este singura cale pentru o desarmare practică, calea, pe care e de sperat, că voru pași câtu de curându toate poporele.“

Instrucțiunea în România.

E colosalu progresul, pe care l'am realizat pe tărâmulu instrucțiunii în cele din urmă trei decenii, dăce „Tara“ din București. Munca uriașă a generațiunii din 48 a lui Heliade Rădulescu, Ioan Maiorescu, Florianu, Circa, etc. a datu rade strălucite, și generațiunea ce i-a succedat a găsitu deja drumul deschis pentru a continua opera de civilizație începută prin anul 1850.

Și în câte-va decenii s'a schimbatu cu totulu fața țării, instrucțiunea publică a făcutu unu progresu enormu, așa cum nu s'au gândit nici cei mai visionari bătrâni. Ce era acum 30 de ani, și ce e acum?

Unu funcționar alu ministerulu instrucției, talentatulu scriitoru Dumitru Teodoru, a întocmitu o tabelă comparativă foarte interesantă despre starea învățământulu în 1864—65 și în 1891—92.

Etă câte-va date statistice din această tabelă despre numărulu școlilor în 1864—65 și în 1891—92.

Numărulu școlilor rurale de băieți: în 1864—65 2.110. Școli urbane de băieți 87, școli urbane de fete 69, școli secundare de băieți 20, școli secundare de fete 4. In totalu 2.110 școli rurale, 156 școli urbane și 24 școli secundare (gimnaziu, seminariu, școli secundare de fete etc. etc.)

In 1891: Școli rurale mixte 3.428, școli urbane de băieți 191, școli urbane de fete 172, școli secundare de băieți 53, școli secundare de fete 20. In totalu 3248 școli rurale; 363 școli primare urbane și 73 școli secundare.

In același raportu a crescutu și numărulu profesorilor, plus, că acum toți profesorii sunt licențiați.

In 1864—65: numărulu învățătorilor rurali 2.110, institutori 327, institutore 174, profesori 218, profesore 10. In totalu corpulu didacticu ruralu 2.110, urbanu 501, secundaru 228.

In 1891—92: învățători rurali 2.846, învățătoare rurale 532, profesori 802, profesore 286. In totalu corpulu didacticu ruralu 3.378, și celu secundaru 1.088.

Avântulu celu mai îmbucurătoru se

constată, însă, în numărulu elevilor și elevelor ce frecuentă școlile.

In 1864—65: Elevi în școli rurale 58.743. Eleve în școli rurale 2.829. Elevi în școli urbane 15.043. Eleve în școli urbane 6.096. Elevi în școli secundare 2.450. Eleve în școli secundare 309. In totalu: 61.572 în școlile rurale; 21.139 în școlile urbane; 2.759 în școlile secundare.

In 1891—92: Elevi în școlile rurale 137.580. Eleve în școlile rurale 23.957. Elevi și eleve în școlile urbane 59.556. Elevi în școlile secundare 10.317. Eleve în școlile secundare 3.080. In totalu: 161.537 în școlile rurale; 59.556 în școlile urbane; 13.397 în școlile secundare;

Aceste cifre sunt mai strălucite decât cele mai pompoze frase; recu cum sunt ele arată cu o adevărată splendoră progresulu, ce l'am realizat în mai puțin de 30 ani pe tărâmulu instrucției.

Ce pôte să fă ore mai îmbucurătoru de câtu faptul, că în 27 de ani numărulu elevilor și elevelor din școlile rurale, s'a înmulțit cu 100.000?

Și progresulu va fi îndoit mai mare după doi trei ani, în urma marelui reforme a învățământulu primaru urbanu și ruralu realizat de d. ministru Take Ionescu.

Elogiurile suntu dă de prisos, când cifrele vorbesc în modu atăt de elocuentu.

Să fimu drepti însă; „să dăm Cesarulu ce e alu Cesarulu“. Meritul întregu revine actualulu ministru de instrucție publică. — d-lui Take Ionescu — care, de la venirea sa în capulu acestei departamentu, n'a pregetat unu momentu pentru a aduce școlile noastre în starea înfloritoare în care se găsescu.

Tratatul de comerț cu România.

Comisiunea camerei din Viena a examinat tratatul de comerț cu România, a căruia bază este tratamentul națiunii celei mai favorizate și care asigură avantaju importantu industriei bumbacului, lănei și pânzei, metalelor, zahărulu. Tratatulu e preferabilu față cu războiulu vamalu, care a pricinuitu pagubi mari ambelor țări.

D-lu Wielawisky își exprimă satisfacția, că nu s'a încheiatu convenția veterinară cu România.

D-lu Zedwitz propune o moțiune prin care guvernulu nu va pute în timpul duratei tratatulu să încheie vr'o convenția veterinară cu România.

Ministru comeriului, răspundendu la alți oratori, cari au vorbit în contra încheierii convenției veterinare, recunoște marele interesu, ce este de a ocroti creșterea vitelor și a-i asigura esportulu în Germania, însă guvernulu nu pôte să se angajeze în modu absolutu pentru viitoru. Tratatulu actualu nu conține convenția veterinară. În casulu, când guvernulu ar pro-

pune una, deputații ar ave ocaziune să prezinte obiecțiunile lor.

Ministru agriculturii declară, că nu cunoște existența unei intențiuni de a încheia o convenția veterinară cu România.

Mai mulți oratori au mai luat cuvântulu pentru a accentua necesitatea tratatulu.

Resoluțiunea d-lui Wielawisky, pentru a combate contrabanda de vite la frontieră, va fi intercalată la raportu, ca o dorință a comisiunii.

Comisiunea a adoptat tratatul de comerț austro-român cu rezoluțiunea d-lui Zedwitz.

Literatură.

In editura tipografiei „Aurora“ A. Todoranu din Gherla, a apărut: *Lira Sionului, sau Cântarea sărbătorilor*. Poesii religioase-morale, lucrate după S. Scriptură de Aron Boca Velchereanu, proprietaru, curatore primu, jude și perceptoru de dare alu comunei Velcheriu. Cu o precuvențare de George Simu. — Broșura, de 98 pag., conține în totalu 42 poesii. Prețulu 25 cr.

In tipografia archidiecezană din Sibiu a apărut: *Manualu de dreptu cambialu*, lucratu de d-lu Ioan Socaci, profesorulu la școlu comercială rom. gr. or. din Brașov. Tipăritu cu speșele institutulu de creditu și economii „Albina“. Form. mare 8° de 250 pag. Prețulu 2 fl. — Manualulu de față este menitu a acoperi o trebuință adencu simțită nu numai în școlă, ci și în viața practică, mai alesu fiind-că în timpul din urmă daraverile cambiale s'au lățit în măsură însemnată și între Români. De vânzare în librăria Ciurcu, Brașov.

A apărut alu 5-lea volumu din „Documente privitoare la istoria Românilor, 1531—1552“, culese, adnotate și publicate de *Mac. Densusșianu*. Acestu volumu face parte din seria publicațiilor Hurmuzaki, și este numerotatu Vol. II. Partea 4. Documentele cuprinse în acestu volumu se referă la evenimentele principale istorice petrecute în toate țările românești în epoca dela 1531—1552. Pe lângă interesulu lor generalu pentru istoria română, documentele aceste au o deosebită importanță pentru istoria de stat a Transilvaniei. Anume, aici ni-se înfășșeză primii pași, ce-i face Casa austriacă, ca să supună dominațiunii sale Transilvania, care rămăsese independentă, după desființarea Ungariei, la anul 1526. Chiaru și istoria lui Mihaiu Vitezu în Transilvania și politica lui față de împăratulu Germaniei de-o parte, și Sultanulu turcescu de altă parte, nu se voru pute de locu înțelege, fără documentele din epoca dela 1531—1552.

care se bucură de radele acestei împăciuri, căci elu devenise acum curteanulu celu mai favoritu și bine văduțu nu numai din partea Agripinei, ci chiar și a fiulu s'eu Nero, care încă avea să-i mulțumescă tinerulu ostașu pentru redobândirea liniștei sale de multu pierdute.

(Va urma.)

Poesii populare.

De-alc cătâniei.

Bată-te crucea de Némțu,
De tineru m'ai pusu în lanțu,
Tinerelu fără mustață,
Când se 'nvēța strînge'n brațe
Și-a sâruta cu dulcēța.
Bată-te crucea de Némțu,
De te-oiu prinde, te destracū
Și-ți dau pielea peste capu;
Din pielea de pe picioare,
Imi facū tēcă la pistole,
Er din pielea de pe capu
Imi facū tēcă la baltagū.

Dice frate cătră frate:
Vai mei frate ce-amu ajunsu!

Din pălăria cu vestră
Să ducă feciorii la muștră,
Din pălăria cu pene
Să fiu filerū de cătane,
Din căciulă mocănescă
Să portu șapcă iagărescă.

Dare arū Dumneșeu unu focū
Să ardă Brașovulu totu,
De trei părți cu lemne late
De o parte cu uscate,
Să rămăne numai pari
Să înșepi pe generari,
Generarii și maiorii,
Cari au îndrăgitu feciorii.

Fi-ți-ar, Némțule, credința
Și țiar fi secatū sēmēnța!
Până-sū pruncii mititei
Tu nu ții sēmă de ei,
Dacă pruncii se ridică
Némțu la măsură-i strigă,
Celorū inalți și voinici
Le dă nădragi și țipici
Și curele 'nerucișate
Pentru drumuri prelungate,
Și curele țintuite

Pentru drumuri pardosite.

De ce nu cânti badeo de jale
Ori ț-i grea pușca'n spinare?
— Mie pușca nu mi-i grea
Dă mă dore inima,
C'am lăsatū boii 'njugați
Și părinții superați,
C'am lăsatū boii pe câmpu
Și părinții totu plângendū.

Impărate, împărate,
Nu mă nștrăina departe,
Că n'am tată să mă cete;
Mama-i bătrână nu pôte,
Surorile-sū tinerele
Nu știu cărările mele,
Și am frați mai tinerei
N'are cin' griji de ei.

Hai maică să mă petreci
De aci până la Beciu,
Din Beciu în Galiția,
De aci 'n'Italia,
C'acolo mi-i stația.
Ș'acolo m'orū îmbrăca,
Și pērulū mi-l'orū tăia.

Ia, măicuțo, pērulū meu
Invēlesce-lū în chindeu,
Și mi-lū du măicuță-acasă
Și mi-lū pune după masă,
Impodobesce-lū cu flori
Și mi-lū du prin ședători,
Unde-sū fete și feciori,
C'acolo-i și mândra mea
Cu fața ca hârtia,
Fin obrazu fi pică sânge,
Unde-o vedū, inima-mi plânge;
Plânge inimioara'n mine
Ca'ntr'unu copilū de trei zile;
Copilulū plânge și tace,
Inimioara-mi mōrte-și face,
Copilulū plânge și'necetă
Inima mea nici odată.

Frușă verde lemnū uscatū
Când la cătane-am plecatū,
Am lăsatū holde arate
Fetele nemăritate;
Când am venitū înapoi
Am găsitū holde culese,
Fetele din satū neveste
Și pe mândrulița mea
Cu doi copii după ea.

Lucruri bagatele

(Urmare).

Vieta noastră cea de toate zilele este cel mai bun atestat despre starea noastră morală și socială. Să luăm de pildă doi lucrători, care au același meșteșug și capătă și unul și altul totuși atâta bani, și totuși luându în de aproape băgare de seamă viața și modul lor de trai, vom vedea o deosebire foarte mare între ei. Unul dintre ei ni se întârșeză ca un bărbat liber, ca un domn, er celalaltu ca un rob. Unul locuiește într-o casă cum se cade și are în ea totuși ce-i trebuie, celalaltu dimpotrivă locuiește într-o colibă prăpădită, ca vai de ea, și nu găsește în ea nici atâta, câtu și orbi unu șorece. Unul e îmbrăcat în haine frumoase și curate, celalaltu e numai sdranțe, ce de abia se mai ținu pe el. Copiii celui dintăiu sunt asemenea foarte bine îngrijiți, au purtări bune și înveta la școlă cum se cade; ai celui altu sunt murdari, sdrănturoși, la școlă nu înveta mai nimic și în toate zilele îi vinu păr și invinuiră dela alții, că au făcutu cutare și cutare blăstămăția și ne-cuviință. Celu dintăiu are plăceri nobile, are prietini și cunoscuți cum se cade și trăiesce foarte vesel și mulțămătitu cu sine și cu ai săi, celalaltu îi vine să fugă trei zile de traiul lui și de viața lui cea amară. Și cu toate acestea ei au același venit și prin urmare ar pute totuși unu felu trăi amândoi.

De unde vine însă deosebirea cea mare dintre ei? Ea vine de acolo, că celu dintăiu este unu omu foarte cu minte și înțeleptu, are năravuri bune și pe lângă aceea e păstrător și știe cum să-și chivernisească casa și pe el, și știe cum să se porțe cu ceilalți oameni. Alu doilea nu știe cum să se chivernisească nici pe sine nici pe ai săi. Are nise obiceiuri și apucături foarte urite, așa că nimăru nu-i place a trăi cu el. Atar de aceea aproape totu ce capătă, cheltuește pe flecuri și pe plăceri deșerte și copiii lui sunt nise destrăbalați și prăpădiți ca vai de ei.

De aceea celu dintăiu privește cu încredere în viitoru, pe când celu din urmă trăiesce ca unu prăpăditu de pe o di pe alta. *Unul e păstrătoru celalaltu risipitoru.* Acestea facu deosebirea cea mare dintre ei, deși au amândoi aceleași venit.

Intr-o sara se întorceau acasă dela muncă doi lucrători. Acești doi erau totu de felul celor dintăiu: unul era unu omu păstrătoru și cu

minte, celalaltu unu risipitoru și unu bețiv de frunte. Celu risipitoru dișe cătră celalaltu: „Spune-mi dreptu frate, ce faci și cum faci tu, de poți să te ajungi așa de bine cu banii ce-i capeți, pe când eu capetu mai multu decâtu tine și totu nu potu eși la socotelă?” Celalaltu îi răspunse: „Totul vine de acolo, că eu am mare grijă, ce facu cu banii”. — „Audi acolo, că ai mare grijă ce faci cu banii”, adause celalaltu, „par că eu cum îi iau, îi aruncu pe vale atâta lucru pricepu și eu”. — „Pricepu și nu pricepu. Ca să veți că am dreptulă îi voi da vre-o câte-va probe:

„Mai întâiu pe mine nu mă vede jidanul în crâșma lui cu anul, pe când ție mai totu acolo îți curgu ochii. Toți bănișorii, ce-i câștigi cu muncă grea, îi dai pe holirca jidanului, în locu să-ți acoperi cu ei alte neceasuri, cari te ardă la degete; cum e cântecul:

„Ași voi să-mi facu o casă,
Dér glăjuța nu mă lasă.
Ași voi să-mi facu o șură
Și glăjuța-i totu la gură,
Să mă lase, nu se îndură”.

„Nu te mai face în chipul călugărului! Tu par că nu bei. Ce-mi spui mie? Care omu e, să nu bé?” — „Eu nu dicu că nu béu, și alții béu, dér avemu socotelă, bemu cu rânduță și cu măsură”.

— „Așa e, totu cu măsură bea și Leonatu din Longobarda, omu ce se hrănea cu barda, și pentru aceea totu a rămasu de poveste la tota lumea. Să muncesc și să nu béi, nu poți să trăiesci. Când béi par că mai uiți grijile și-ți mai amortescu oșele. Și tu de giaba de faci, că nu béi, că de n'ai bé, te-ar lua ahamu. Dér alta e vorba; eu sunt omu de omenie și béu pe banul meu, ér tu, să vede treba, aștepti să béi dela unu și dela altul, ca unu coldan. Când dá altul, béi și tu, câtu îți ia pelea, ér când e să plătesci și tu, te codesci și cu felu de felu de terțipuri scapi așa pe d'asupra ca fuiorul popii, ér banii îi pui bine. Așa mai înțelegu și eu; dér veți mie nu-mi place treba asta: obrazului fără nasu îi stă rău”. — „Ce te-ai aprinsu așa? Să vede treba, că te-am călcatu pe colă. Așa face omul, care nu vré să înțelegă, ia lucrurile totu pe dosu. Decă înțelegi măsura lui Leonatu, bine, atunci bé cu măsura lui și eu voi bé cu măsura mea. Ș'apoi vomu vedea la urmă, care măsură e mai bună. „Să muncesc și să nu béi, nu se póte”, da așa e, dér nu poșircă jidovescă, când poți béi unu paharu de vinu bunu, decă ai, decă nu, apa rece te rógă. Și multu e înțeleptu! Dicu că când béi, îți mai uiți grijile și-ți mai amortescu oșele. Mai uiți grijile, pentru că-ți perți mințile, și-ți mai amortescu oșele, pentru că-ți otrăvesci sângele cu rachi (vinarsu), care e celu mai primejdiosu dintre beuturi. Decă nu béi, te ia ahamu, ori nu te ia, dér decă te faci beutur de poșircă, să știi că de bună seamă îți ia Avramu sporul, nevasta îți rămâne veduvă înainte de vreme și copiii săraci pe la ușile altora, cari voru binecuvânta plângendu și blestemându măsura tati. Partea din urmă a vorbelor tale nu se ține de locu de mine, ci de alți măsurători, séu coldani ca tine, să ierți și să nu-ți fie cu supărare. Cu vorbe góle, nu faci caru și boi.

„Decă vréi, ascultă tu de mine, și vei vedea că e bine. Mai pune în lăudata ta măsură și apă, și-ți vedea, că de multe rele te scapă, că

„Vinul, țuca cui îi place,
Gazdă mare nu se face”.

Om de nimic și cine-și lasă lucrul baltă și merge la crâșmă de

să imbată, și pe urmă să culcă flămându, că n'are ce mânca cum e cântecul:

„De trei zile béu și cântu
Și sara mă culcu flămându”.

Decă e cine-va omu harnicu, muncitoru și are venituri bune, póte să-și mai facă și câte-o di bună, cum e vorba:

„Cine mână plugul bine,
Póte bé, că i mai rămâne;
Cine mână plugul réu,
Să-lu ferescă Dumnezeu”.

(Va urma).

Din viața economilor.

De Mare.

Cei trei domnitori ai lumii.

Cei trei domnitori ai lumii, iubite plugarule, sunt puternici, domnesc peste oameni și animale. Decă celu dintăiu nu-și capătă tributul séu, atunci animalele saru pe păreți, sbieră, urlă și stau să piară; decă omul nu-i dá tributul, ce-i dătoresce, atunci domnitorul acela îl duce pe omu adese la crimă, minciună și înșelăciune, ba chiar și la omor; și decă unu popor înțregu nu voiesce să-i dea tributul, atunci se nascu rescóle, revoluții și bătălii. Alu doilea domnitoru poftesce numai una: o bună-tate și decă acesta nu i-se dá curată, ci mesecată cu alte materii și în măsură prea mică, atunci se nascu bóle și pestilențe între oameni și animale, cadu la pământu cu miile și pe omenime o apucă mare spaimă și gróză. Alu treilea domnitoru e singuru în felul séu. În liniște și tăcere lucră el; și mai multu, suferă împreună cu omul toate bucuriile, toate supărările, tota veselie și tota grija.

Acum mă vei întreba, că cine sunt acești domnitori? Unde locuiescu? Cum îi chemă?

Iubite plugarule, vino, aședă-te lângă mine, puneți mâna pe partea stângă a pieptului, simțesci-lu pe celu dintăiu? Vedeți inima ta mică, abia câtu pumnul, bate din celu dintăiu ceasul altu vieții tale, până astădi mereu, și atunci când va bate cea din urmă lovitură, atunci și-se voru închide ochii, pentru de a nu se deschide nici odată.

Inima.

Câte lucră, câte implinesce inima într-o viață de omu. Câte inimă vesele sunt, câte inimă rupte! Decă vréi să muncesci, să ajungi la ceva, tu îți întrebi inima! Tu și-o întrebi tot-d'auna, de câte-ori faci unu pașu însemnatu în viața ta! Inima te domnesce, îți domnesce casa ta. Ți-i bolnavă inima, atunci toate și-s bolnave. Și precum tu, așa și toate ființele din casă, ograda și staulul séu.

Ascultă cum bate. Numără! 70 până în 72 de lovituri bate inima ta într-o minută, ér inima mititelului séu scumpu din légănă bate 100 până în 130. Merge în staulu. La vacă bate inima de 45—55 ori pe minută, la epă numai de 36—44 ori, la armăsar și mai puțin, numai de 25—35 de ori, pe când la oia de 70—80 ori.

Și ce muncă face inima!

Veți, când scoți găleța din fântână îți trebuie putere, tocmai așa îi trebuie și inimei mare putere, pentru-ca să mână sângele prin totu trupul.

Apoi bagă în seamă încă ce-ți voiți spune: Puterea de muncă a animalului atărnă dela mulțimea sangelui. Sângele nostru și alu animalelor este de două feluri: unul roșu întunecat, séu nesănătosu, și altul roșu deschis, séu sănătosu. Cu toate că în fiă-care ființă se află sânge de amândou felurile, totuși celu sănătosu trebuie să fiă în măsură mai mare, și acesta va și fi tot-déuna, decă vomu căuta să avem o inimă sănătosă. Sănătatea inimei atărnă dela nutrețul bun și curat, lapte, fructe, carne, apă și aeru curat.

Alu doilea domnitoru din lume, prietene, este:

Plămâna.

Să-ți mai spună, că ce chemare însemnată are plămâna în casa ta și în staulul séu? Decă care-va dintr'ai tei e bol-

navu de plămâni, atunci e jale în casă, căci în contra bólei uscate încă n'a crescutu buruiană. Decă domnesce în staulul séu bóla de plămâni, atunci sêrmenele vite trebuie pușcate. Vai de casa aceea, în care se încuibă oftica! Pentru aceea voi, plugarilor, învetați de cunósce pe acestu domnitoru puternicu alu omenimei și alu animalelor!

Plămânile unu animalu crescutu au o greutate de 20—30 funți. Cu câtu animalele sunt mai tinere, cu atâtu le sunt mai lungi plămânile în raportu cu trupul. Plămâni, cari încă n'au inspirat, se confundă în apă. Plămâna însă-și constă din bulbuce mici, alu căroru numărú este foarte mare: la omu 1.400.000.000. La totă resufarea trupului ia în sine 1/2 litru de aeru, adese și mai multu; plămâna ține în sine câte 6—8 resufări, și apoi le schimbă.

Veți, prietene, stă în puterea ta, de-a fi sănătosu și de ați ține vitele sănătoșe. Slobodi-ți tot-d'auna neincetat aeru curat și sănătosu prin odaia de locuit și durmitu, prin staulul de cai, boi, vaci și porci, și atunci toate îți voru fi sănătoșe, pentru-că sângele capătă din plămâni aeru curat și de aci apoi el merge din nou, învitat și cu putere, la inimă, care apoi trimete sângele prin oșe, mâni picioru în totu trupul, ca să clădescă. Gândesce-ți: o vită mare are în fiă-care di lipsă de 700—1000 de hectolitru de aeru curat și prospetu. Decă într'unu staulu, în care stau 12 vite, câtă sumetenia de aeru trebuie? Și totuși economi nepricepuți încă astupă chiar și puținele găuri, pe cari le are staulul!

Aerú! Aerú! Aerú! în staulu și casă, și atunci voru fugi bólele și va veni sănătatea. Puteți mânca ori câtu de bine, ori câtu de multu, căci decă plămâna voastră nu va avea aeru curat, prospetu și sănătosu, atunci nu veți mai fi bun de nimica nici la lucru, nici la bucuria și veselie, veți fi a-i morți.

Decă se va întâmpla, să vă fiă bolnavă plămâna, atunci pentru toți sfinții fericiți-vé de farmaciă. În natura liberă a lui Dumnezeu, în aerul bun și blând alu pădurii, pe deluri și în munți, acolo, numai acolo puteți afla alinare!

„Plămâna numai prin aeru se póte vindeca!”

Și acum vine alu treilea domnitor:

Stomacul.

Domne! căți mai aducú jertfe molo-chului acestuia, și erași din potrivă câte milioane de oameni se culcă sara cu stomacul gol!

Vitele au unu stomac cu patru cămăruțe séu despărțeminte deosebite. Nutrețul merge mai înainte din gură în despărțemintul celu dintăiu, apoi într'alu doilea. De aici bucatele mai moi și mai subțiete mergu mai incolo în despărțemintul alu treilea, ér cele tari se întorcú înc'odată în gură, pentru-ca să fiă rumegate și numai după aceea mergu în despărțemintul alu treilea și de aci apoi toate împreună în alu patru-lea despărțemintu alu stomacului. Pentru-ca stomacul să mistuească bine, trebuie să fiă în staulu o căldură de 12—14 grade R., aeru curat, sare și lângă totu fontul de nutreț, câte 4 fontu de apă.

Plămâna, stomacul și inima domnescu deci lumea.

Știință! află tu buruiana în contra bólei de plămâni.

Educațiune, creștere și religione! faceți inimile curate în peptul omenimei, pentru ca așa inima să bată cu căldură pentru totu ce e nobil, bun și frumos.

Economie, comerț, industrie și tu lege! grijiți, ca toți din popor să-și póte câștiga pânea de toate zilele, și ast-fel să domnescă pace, înțelegere și bunăstare în totu locul.

Despre legumi.

de I. Georgescu.

Cum se prăsescu crumpenele, séu cartofii!

— De vr'o câți-va ani am pus în tot primăverile crumpene, d-le învățătoru! și de veră și vinete și de toamnă, și știe-l

Sună codru, de ce sună,
De ce sună nu-i minciună,
Că se ducă cătanele
Și le sună d'armele,
Armele pistólele
Și la cai potcovele.
Impérate Pavele,
Unde duci cătanele?
Că-sú cătane tinerele
Ne'nvetați cu drumuri grele.

Frunză verde mărgăritu,
Délulu dela răsăritu
Vedé-l'ăș prin focu pãrlitu
De dorobanți ocolitu.
Frunză verde și-unu ciocan
Mă rogú domnul capitan
Dă-mi drumul din cãtãniã,
Cã de când m'ai asentatú,
Boi la jug n'am injugatú,
Pãne albã n'am mãncatú,
Numai comisú d'álu uscatú
Și cu borșu amestecatú.

Comunicate de G. Urdea, din Gridu.

S. Pușcariu.

Hană-Tatarul, că 'n părțile noastre nu se fac, după cum aud, că se fac în țera Oltului. D-Ta ai umblat în părțile acelea, nu cum-va ai aflat, ce meșteșug au Olteni de prăsescă atâtea crumpene, se ne spui și nouă?

— O măestria deosebită n'am aflat nicăieri la Olteni, bade Tomo, deși am petrecut mai mulți ani în țera Oltului. Eu o să-ți povestesc D-Tale cum pun Olteni crumpenele seu gogosele, cum le mai dăci ei, apoi D-ta vei vedea, că așa le ai pus tu ei, seu într'altă fel.

Primăvera, cum pe la mijlocul lui Aprilie, când se pune și cucuruzul, Olteni se apucă și ară locurile, în care voiesc a pune crumpene; unii ară locurile pentru crumpene de toamnă.

După ce au arătat locul, se apucă și duc gunoii ceva mai păiosu pe el; cam patru până 'n cinci caré bune de gunoii la locul de o gălată seu 800 de stânjină. După aceea duc crumpenele de sémintă, cari se alegu din cele mai mari și mai frumoasă, apoi se apucă de pus: unul face urmele seu gropile, altul pune crumpenele în gropi, alu treilea pune gunoii pe ele și alu patru le astupă, până-ce găta locul.

— Mei, că multu mai lucră la ele, numai cu pusul, caută să se facă d-le învățator! Să-ți povestesc cum le am pus eu. Astă-primăveră m'am dus cu plugul la loc; am tras două brazde de câtră vecinul, apoi am luat sacul cu crumpenele și am început a pune pe brazdă, la totu pasul câte două-trei crumpene de cele mici, căci de acelea am auditu, că 'să mai bune de pus. După ce am ajuns în capul locului, am mai tras două brazde și er am început a pune, până ce am gătat locul. La săpatu am băgat mașina de săpatu în ele și le-am săpatu ca și cucuruzul de două-ori; a doua-ora le-am adunat în țerină, apoi le-am lăsat până pe toamnă, când m'am dus de le am scos.

— Dér gunoii pusule-ai bade Tomo? Căci la crumpene gunoii răspunde.

— Ba nu le-am pus căci pe la noi n'am prea auditu să le pună cu gunoii!

— Ei, veți bade Tomo! de aceea nu s'au făcut crumpenele D-Tale, ca 'n țera Oltului, că nu le-ai lucrat după trebuința și natura lor. Să fi pus crumpene de cele mai mari, câte trei patru într'unu cuib, să fi pus ceva gunoii păiosu pe ele, pe unele locuri se pune gunoii de desupt și crumpenele de-asupra, dér pusul acesta nu e așa bun, fiindcă pe timpu de secetă le prea stringe, apoi le puteai săpa și cu mașina, că totu s'ar fi făcutu.

— Care pământu le mai place la crumpene, d-le învățator?

— La crumpene le mai plăce pământul petros și năsipos, bade Tomo! cum e pe la D-Vostră pe Ardealu, e bine să puneți crumpenele tot-d'auna, unu locu în-tregu în adecă în țelină.

— Și căți saci de crumpene se fac în țera Oltului, în locul de o gălată?

— După cum umblă și anul, bade Tomo! câte 30—40 hectolitri în locul de o gălată, în anii buni, și pe jumătate în anii răi.

— Bună legumă, d-le învățator! mie 'mi placu tare erna după ce cină și stau de ascultu la nepoții ăștia, ce mai ceteșcu din cărți, se umplu cuptorul și se le mănă așa copte cu sare.

— Ore cine le va fi adus în țera noastră, d-le învățator?

— Crumpenele sunt aduse din America, bade Tomo! la anul 1590 de vestitul corăbier Francisc Dracke. La începutu omenii au creșutu, că gogosele acelea, ce se facu la curpeni și cari conțin sémintă crumpenelor, sunt bune de mâncare, dér au aflatu, că numai acelea, cari cresc în pământu sunt bune de mâncare.

Sunt țeri, bade Tomo! unde fiind pământul rău și rece, nu se facu alte bucate, decât crumpene, cum e Irlanda de sub stăpânirea Anglezului, și omenii cei mai săraci se nutrescu numai cu crumpene.

În țera românească încă nu s'au prea făcutu cucuruzul seu porumbul, cum îi

dăci ei, de secetele prea mari ce au domnit de vr'o câți-va ani pe acolo, și omenii învățați stărescu cu totu adinsul, ca să puie țeranii mai multe crumpene, ca să aibă cu ce se hrăni, când nu se facu alte bucate.

— Ore numai așa gôle se mănăncă crumpenele, d-le învățator?

— Crumpenele nu se mănăncă numai așa gôle, bade Tomo! ci se amestecă cu făină de seacă, seu grâu, și se face pâne din ele; se mai pôte face întărelă pentru cămeși, făină de cea albă și altele, cară amestecate cu cucuruz, se ferbe și rachi din ele: cu unu cuvântu, crumpenele sunt cea dintăiu legumă la casa omului săracu, ca și la acelu bogatu.

Cum se prăsescă verzele?

— Lasă 'n pace, d-le învățator! că decă ne întrecu Olteni cu prăsirea crumpenelor, apoi cu prăsirea seu cultura verzelor îi întrecem noi pe ei, că pe la ei nu se prea facu, și în tôte tomnile îi vedem cu carle colindându după varu pe la noi pe Ardealu.

— Se facu și pe țera Oltului verze destule, bade Tomo! numai câtu Olteni nu le prea punu. Eu am vedutu și în țera Oltului verze totu așa de mari, ca și pe Ardealu.

— Ei și cum puneți D-Vostră verzele bade Tomo! de diceți, că întreceți pe Olteni cu ele?

— Verzele le punu muerile; noi numai cu aratul și săpatul verzărilor avem trebă. Apoi ței-o spune din firu în pėru, decă vrei să sci și D-Ta. Tómnă după ce tăiem verzele, ne apucăm și smulgem coceni rămași prin verzeri; ducem gunoii de celu putredu, de acoperim verzeria după aceea ne apucăm și încă de tómnă facem verzăriile ogoru, ca să degere pământul peste iarnă și să se îmbunătățescă. Primăvera când s'au sbicitu pământul, pe la sfėșitul lui Martie, arăm verzăriile a doua-ora seu le întorcem, er la începutul lui Maiu le arăm a treia-ora, le grăpăm și punem verze în ele. Până când am făcutu noi acestea, muerile s'au îngrijit de tómnă, dela tăietul verzelor, ca să smulgă 4—5 căpăini după cum au și verzăriile de mari, cu rădecina, pe cari le punu primăvera în grădină, ca să prăsescă sémintă. Sémintă astfel prăsită o sémână în anul următoru în două trei straturi după trebuință.

— Când sémână muerile D-Vostră sémintă de răsadu, bade Tomo?

— Muerile nostre sémână rəsadul de verză tot-d'auna în presera celor 40 de Sfinți Mucenici, seu 9/21 Martie, c'apoi dăci ele, că nu-lu mănăncă pureci. Pentru straturile de rəsadu, încă bagă ele destulă vină, că dăci: decă suntu prea în fața sôrelui eră le mănăncă pureci.

La începutul lui Maiu, smulg rəsadul și 'lu punu în verzăria. Pusul verzelor se face totu-d'auna în urma unei ploii bune.

După ce s'au prinsu rəsadul la două trei săptămăni se sapă întâia și dată, erăși după ce au ploatu de s'au udatu bine pământul. La o lună după sapa dintăiu se sapă de a doua ora, er la două luni de a treia ora.

Așa le lăsăm până la sfėșitul lui Octomvre, atunci le tăiem, le aducem acasă și le aședăm în pivniță pe nisce paie curate. Apoi ne apucăm și alegem pe séma noastră câte ne trebuiescu pentru muratu seu înăcritu, er cele-alte le vindem.

— Te rog să-mi spui și mie bade Tomo! cum bagăți D-Vostră verzele de muratu?

— Asta 'i lucrul celu mai ușor, d-le învățator! Căutăm de mai înainte cățile seu buțile pentru varză, le legăm decă sunt deslegate, le spălăm, le aședăm în pivniță la locul lor și ne apucăm a curăți verzele și a-le aședa în bute.

După ce am umplutu butea, punem de-asupra păstări de ordeiu, cimbru și măraru, ca să le dee nă gustu plăcutu și să se facă mórea bună, apoi le umplem cu apă sărată și din când în când le prito-

— Bine, bade Tomo! la D-Vostră este apă sărată, dér unde nu este apă sărată, câtă sare se se pună în bute?

— Până nu a fostu apasărată slobodă și eu le-am băgat totu cu sare, d-le învățator! m'am pomenit așa: câte gălete are butea, atâtea chilogramme de sare se se pună și în ea, și tot-d'auna am avut móre bună și varză ca cașul. Apa din varză e bine, decă se pôte, se se aducă dintr'o apă curgătoare, care se fiă curată și limpede.

P O V E Ţ E.

Leacu pentru stăpânirea limbricilor. Se scie, că mai alesu copiii, suferu de acesti vermi parasiți, numiti „limbrici”. Pentru a-i distruge trebuie a întrebuinta următorul lecu: Să se fiarbă în 20 grame de lapte dulce, 20 grame de usturoiu pisat. După ce s'a răcit binisoru, laptele se strecură și se trage în clistiru, aplicându-se la ședutul copiilor, dimineța și sêra. În cursu de 2 până la 3 zile, — și copiii vor fi lecuiți de acesti parasiți.

Trămbișul dela Valea-Albă.

— „Rămă sănătoasă, dalba mea Marie, Eu plec la răboiu!”
Stăjerelii îi dice și cu doioșe
Se stringu amândoi.

„Eu mă duc la luptă, dér o să vinu
[eră,

Viu seu mortu — eu vinu.
Căci și mortu, iubită, a ta dulce pară,
Dău, mi-a arde 'n sinu“.

Pe fugaru s'aruncă și s'a dusu ca
[vântul

Trămbișa sunându,
Er' cu ochii lacrimimăsura pământulu
Dalba suspinându.

Sus la Valea-Albă lupta cruntă se n-
[cinge

Cerulu s'a 'noratu,
Er' pământulu verde în vestmentu
[de sânge

Negru s'a 'mbrăcatu.

Eră când din cetă sântulu sôreapare,
Stăjerelii și-ai săi
Tisși zăcea 'n țerină, lângă fiă-care
Zacu dușmanii clăi.

* * *

Putrediau aicea și-a loru albe oșe
Valea înalbia,
Dér când într'o nôpte aspră, viforôsă,
Crivățulu vuia —

Trămbișa, ce în tufă s'acățase în lupte
Începe-a suna...

Morții se ridică, brațe, șire rupte,
Tôte se inchiega.

Și de-odată Valea d'arme tótă sună,
Er celu Stăjerelii
Trămbișa luându-și pe ai săi adună
Cetă lângă elu.

Iute incalecă caii de oșete
Ose călări,
Zornete, tropote, frémete, șoșete,
Bateri în scări.

Armele zură, oșele flueră,
Și se 'ntrebatu,
Valea se sgudue, aerulu șueră
Inspăimântatu.

Luna se tupilă, albă de spaimete
Tremură 'n noru,
Trămbișă, vuete, chicote, îngaimate,
Ropotu ușor...

Ast-felul călăreșii, schelete ușore,
Prin umbre sbura,
Stăjerelii înfrunte, ca 'n a vieții flóre,
Trămbișa suna.

Și-alergă să vadă pe a lui Marie,

Căci l'ardea mereu.
Maria aude: „Stăjerelii se fie?
Sunetulul ialu seu!”

Și când la ferestă Măriora sare,
Cântătorii cânta...
Albele schelete în a lunei zare
Mărmurite sta.

Ar. Densușianu.

MULTE ȘI DE TOATE.

O aventură a lui Petru celu Mare.

În 2 Februarie 1697 se afla Petru celu Mare, Țarul Rusiei, la o petrecere strălucită, dată în localitățile din Preobrasenscoe ale generalului Lefort. Aveau tocmai de gând să se pună la cină, când pe neașteptate au fost anunțați doi Strelitzi, cari în persoană doriau a vorbi cu Țarul. — În urmăre Petru le împlini; pofta; eră Strelitzi se aruncă jos la picioarele lui, dăcându:

„Aici sunt capurile nostre pe cari le-amu perdatu; fă ce vrei. Dimpreună cu camerașii noștri ne-amu conjurat să Te ucidem. Mustrarea conștiinței ne-a învinsu, amu venit să-ți descoperim totu planulu. Toți conjurații sunt adunați deja în localitățile lui Socovnin, consiliarulu. Au luat hotărîrea ca, pe la miezulu nopții, să se pună foc la câteva case din Moscova. Ei credu, că îndată ce vei audu signalulu de alarmă, ca de obicei, vei alerga singuru întru ajutoru, apoi în imbulză cea mare, dășii Te voru impresura și...ucide“.

Petru ascultă liniștitu, pe amândoi Strelitzi, însă nu-i lăsă să se depărteze. Trimise apoi numai decătu unu ordinu în scrisu prin care porunci căpitanului de gardă imperială, ca pe la orele 11, cu o companie de gardiști să încunjure în cea mai mare liniște, casa lui Socovnin, prindendu pe toți căți s'ar afla acolo. Voiosu, și neîngrijat se întorse apoi erăși în mijlocul societății, care-și petrecea. Cătră orele 10 se seula și însoțitu numai de unu oficeru, porni cu trăsura d'apreptulu cătră locuința lui Socovnin. Pe la ora 10¹/₂, ajunse acolo, dér câtu de mare i-a fostu mirarea ori și cine își pôte inchipui, cându nu observă nici baremu unu soldatu din gardă. Se mângăia cu credința, că pôte gardiștii voru fi împărțiți prin curte; întâi decă acolo, dér nici picioru de soldatu. Pôte că sunt aședăți pe la ușile odăilor; se urcă decă pe scări, dér soldați nu-să ca'n palmă. Neînfricat ajunge cu adjutantulu seu în sala unde se aflau conjurații. — Confuș și zăpăciți toți se sculară de pe scaune și începură a face la închinăciuni. Petru îi salută amicabilu și observă, că vedendu casa atât de strălucitu luminată, a creșutu, că stăpânulu ei are oșpeți, despre ce nu s'a înșelat; de aceea, nefind încă timpulu de culcatu, a cutezat să între, și în cea mai mare plăcere, să bea cu societatea unu paharu de vinu. Ca plôia curge vinulu prin pahare, cu toți béu în sênătatea Țarului, care și elu bea una voincesce.

Printre vorbe înflăcărâte, unulu dintre Strelitzi trage pe Socovnin la o parte și la ureche îi șoptesce:

— „Acum socotu, că a sositu timpulu, frate!”

„Încă nu, ceva mai târziu“, răspunse agraitulu.

În momentul acesta Țarul Petru celu Mare se repeși asupra lui Socovnin, și cu o puternică lovitură de pumnă îl tăvăli la pământu, apoi cu o voce pătrunzătoare dăse: „Decă pentru tine, căne turbatu, încă nu a sositu timpulu, atunci pentru mine a sositu“, — și dăcendu acestea, își scose orologiulu, care arată 11 ore. În acestu momentu, ca din pământu răsare și căpitanulu cu gardiștii săi. — Vedendu-se trădați, conjurații cadu la picioarele Țarului, se rógă de grație.

Petru însă poruncesce să-i lege, apoi în furia lui trage și căpitanulu o palmă strajnică, pentru ce nu s'a prezentat cu omenii săi la ora 10; elu credea adecă, că acesta a fostu timpulu hotărîtu în ordinulu

său. Căpitanul însuși scose ordinul, și cu cea mai mare supunere îl înmănuă Țarului. — Petru cel Mare își recunoscu nesocotința, îi pără rău de fapta sa, și spre a-și arăta dragostea și respectul său către căpitan, după datina rusească, îl sărută pe frunte, îi declară, că a fost la culmea chiemării sale, este deci un oficer de caracter și leal, apoi îi predă conțurații, spre ai închide.

După aventura aceasta se reîntorse la generalul Lefort, unde povestii societății încremenite, cum i-au scăpat viața de-o mörte sigură, cele 2 ore absente din mijlocul ei. — Trei căpetenii a conțurațiilor au fost executate; 6 alții deportați în Siberia.

O...

Cele mai mari clopote din Europa.

In curând se va inaugura la biserica Sacre-coeur din Paris un clopot, care va fi unul dintre cele mai mari. Clopotele noastre nu sunt prea numeroase.

Clopotul de la biserica Notre-Dame din Paris, cântărește 12000 kilogr. Diametrul lui la gură e de 2m,70. In Rusia se găsesc clopotele cele mai mari. Mănăstirea Sf. Treime, de lângă Moscva, are un clopot înalt de 13 picioare și 9 degete, și se dice, că cântărește 67,083 kilog. Dér se pare, că această greutate e cam esagerată.

Altă clopotă din Rusia, numită Impăratul clopotelor, are 22 picioare și 5 degete diametru. Dér el nu pöte fi utilizat, fiind prea mare.

In Germania, împăratul Wilhelm a voit să eternizeze suvenirul campaniei din 1870 prin un monument destinat catedralei din Colonia. In acest scop el a pus să se torne un clopot, numit Imperial, cu o greutate de 28000 kilogr., din metalul tunurilor luate de la Francesi. Până acum n'au putut să-l tragă, și Germanii l'au numit cu drept cuvânt: Mutul din Colonia.

In zadară trei-deci și doi de artileriști voinici au încercat să-l tragă.

Dér făcând abstracțiune de dimensiunile colosale ale acestor clopote, ce mai rămâne din ele?

Ele n'au nici un armament. Și ceea-ce e mai rău, sunt foarte defectuoase, fă din cauza formei, fă din cauza sunetului.

In Francia găsim clopote mari, ca: 1) Savinena din Sens, care are 2m, 70 și 11,000 kilograme.

2) Emanuel, din biserica Notre-Dame din Paris, care are un diametru de 2m, 70 și o înălțime totală de 2m,60, ceea-ce dă o greutate de 12,000 kilograme.

Apoi Charlota din Reims, de 2m,50 diametru și cu o greutate de 9500 kilograme.

Totuși sunetele lor nu sunt cele care trebuiau să fie. Ast-felul Savinena, care ar trebui să sune un ré bemol, sună mi. Emanuel, în loc de re dă pe fa. Charlota ar trebui să dea pe mi bemol, nu pe fa.

Töte clopotele acestea dau note la întâmplare, căci ele se topesc fără să se scie de mai înainte nota sunetului lor.

Nu mai clopotul Savoyarde dă nota precisă.

Venitele in Anglia.

Marea Britaniă este țera venitorilor mari. Le-filile oficioșilor publici sunt cu mult mai mari, decât pe la noi, și remunerațiile lucrărilor spirituale adese, relativ, cu mult mai însemnate. Edarea cărților de școlă este comerțul cel mai bun și unul care scrie o gramatică latină, i-și pöte face cu ea o avere întregă. Apröpe 200 de bărbați i-și procură o viață foarte plăcută prin scrierea de romane. Cam 50 dintre ei i-și procură astfel un venit anual de 1000 funți sterlingi vr'o 20 de 2000 și 2-3 de 3000 f. st. Diaristii de primul rang câștigă 1000 f. st. și nici unul nu trece peste 2000 f. st. Este interesantă proporțiunea tabelară între venitele cele mai mari și cele mai mici ale posturilor de aceeași natură. 14 membri ai familiei regale au împreună un venit anual de 600.000 f.

st.; față cu suma acesta se se ia în considerare leafa anuală a unui lucrător: 80 f. st. Arhiepiscopul din Canterbury trage 15.000 f. st. pe an, venitul unui preot simplu e de 120 f. st. Procurorul corönei câștigă 13.000, un notari public 240 f. st. renumitul medic Andreas Clark 18 — 20.000, un simplu medic 240 f. st.; directorul unei școle publice 6f. 8000, un învățator 100 f. st.; posesorul unei foi 5000, un diarist 160 f. st. Singuratici scriitori și-au făcut cu opurile lor averi considerabile, așa Macaulay cu istoria Angliei 150.000, Walter Scott cu romanele 200.000 f. st.

Animalele stricătoare in India.

- 1) Animalele sălbatice au cauzat, în cursul anului 1893, mörtea a 2963 persoane;
- 2) Șerpil veninoși au făcut să pieră 19025 persoane;
- 3) Animalele stricătoare și șerpil veninoși au distrus 81668 vite.

Vênătorii Indigeni întrebunțându contra lor armele cele mai perfecționate, au micșorat mult numărul tigrilor.

In 1893, s'au ucis de vênători 15988 animale sălbatice, și 84789 șerpil, pentru care guvernul Indiei a dat premii în valöre de 117615 franci.

Picioarele de lemn.

Până acum se scie, că răniții din răboie, s'au ucis în urma diferitelor accidente, rămânând fără un picior sau chiar amândouă — umbilă cu picior de lemn. Un doctor american observând, că vinele picioarelor schilodite se îmbolnăvesc și se paralizăză chiar, a inventat un fel de picior mecanic la care a aplicat, în partea superioară un mic motor electric. Schilodul n'are decât să apese de un butonăș, mecanismul se pune îndată în mișcare și piciorul de lemn pornește fără ca nenorocitul om să se-și chină vinele și musculatura membrilor trunchiate. De altmintealea invenția abia acum a început să fie pusă în practică.

O hoșă îndrăsnită.

In Charlottenburg, pe strada Berlinului, la Nr. 60, locuesce o vëduvă în vërstă de 70 de ani, fosta soție a brutarului curții, numită Sorge. Ea șade singură în etajul I, numai dimineața vine o servitoare, care curăță odăile și face diferite cumpărări pentru ale casei.

Inaintea uși, prin care se intră în odaie, se află un lanț gros și bërâna, care e foarte filantropă nu deschide ușa de câtă foarte arare-ori la ömieni străini.

Intr'una din serile trecute, un om bätü la ușa locuinței bërânei Sorge. Acesta nu deschise, ci îl întrebă pe cheia uși:

— Cum te chiamă?

— Schulze.

— Ce vrei?

— Sunt un om sărac și fără ocupație. Te rog împrumut-mi cinci fr., căci am mare trebuință. N'am ce să mănânc eu, nevasta și copii mei.

Bërânei făcându-i-se milă, îi dete banii și presupusul Schulze plecă mulțumind.

In s'era următoare 6răși bätü cineva la ușa. Bërâna întrebă din nou pe cheia uși:

— Cine e?

— Eu cocönă... zarzavagiu... cumperi cartofi?

— Nu cumpăr!

In același moment Schulze apăr la ușa și spuse femeii, că i-a adus un fr., din datoriă. Bërâna deschise și de odată cu Schulze se repeși în odaie și zarzavagiul.

Ei se aruncă asupra femeii, o trântiră la pământ, și după ce-i bageră în gură o batistă udă, îi legară picioarele. După

aceia i-au scotocit prin buzunare și i-au luat o hârtie de 1000 de fr., și vre-o 80 de fr., în aur; apoi au dispărut repede, deslegându totu-odată picioarele bërânei.

Acesta n'a cutezat să strige ajutor, ci s'a închis în odaie și abia a doua-zi a istorisit unui locatar al ei, dr. Badekoff, cele întâmplare. Doctorul venise tocmai la dënza, ca să-i plătescă chiria.

Sermana femeii, n'a putut da semnalele tâlharilor, de urma cărora nu s'a putut da până acuma.

Calendarul săptămânei.

APRIL. are 30 zile. PRIER.

Dile	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dom.	3 5 + Cuv. p. Nech.	15 Anas asia
Lun.	4 Cuv. p. Iosif	16 Irina
Mart.	5 M. Teod. si Agat	17 Rudolf
Mer.	6 C. p. Eutihie	18 Apolon
Joi.	7 C. p. Georg. ep.	19 Antonia
Vin.	8 S. Irod. Agav.	20 Vinerea mare
Samb.	9 S. m. Eups. d. C.	21 S. t. și Caius

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 11 Aprilie n. 1894.

Săminte	Calitatea per 100	Prețul pe 100 chilogr.	
		de la	până
Grâu bănățeneș	80	7.75	7.90
Grâu dela Tisa	80	7.80	7.90
Grâu de Posta	80	7.80	7.90
Grâu de Alba-regaia	80	7.80	7.90
Grâu de Bácska	80	7.85	7.90
Grâu ung. de nord	80	—	—

Săminte vechi ori nouă	solulă	Calitatea per 100	Prețul pe 100 chilogr.	
			de la	până
Secară		70-72	5.70	5.90
Orză	nutreț	60-62	5.95	6.30
Orză	de vinars	62.64	6.55	7.42
Orză	de bere	64.66	7.90	9.---
Orză		68.11	7.---	7.50
Ovășă	bănăț.	75	---	---
Ovășă	alta sem.	75	5.---	5.10
Cucuruză	"	---	---	---
Cucuruză	"	---	---	---
Hirșcă	"	---	4.---	4.40

Produsele liv.	Soluia	Cursul	
		de la	până
Sem. de trif.	Lupernă ungar.	56.---	64.---
---	franceză	---	---
Oleu de rap.	roșă	60.---	69.---
Oleu de in	rafinat după	35.---	35.60
Uns. de porc.	dela Pesta	52.50	53.---
Slănină	dela țera	46.---	47.---
Sau	svântată	49.---	50.---
Prune	afumată	38.---	39.---
Lictar	din Bosnia în buți	14.75	16.---
Nuci	din Serbia în saci	14.---	14.50
Gogoși	slavonă nouă	12.25	12.50
Miere	din Ungaria	---	---
Ceară	unguresc	---	---
Spirt	sărbesc	---	---
	brută	---	---
	galbină strecurată	32.---	33.---
	de Rosenau	152.---	155.---
	brută	---	---
	Drojdințe de spirt	---	---

Cursul la bursa din Viena.

Din 13 April 1894.

Renta ung. de aur 4%	118.15
Renta de coröne ung. 4%	95.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	126.80
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.70
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	123.50
Bonuri rurale ungare	95.20
Bonuri rurale croate-slavone	---
Imprum. ung. cu premii	152.25
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	143.40
Renta de hârtie austr.	98.60
Renta de argint austr.	98.40
Renta de aur austr.	119.45
Losuri din 1860 austr.	145.60
Acții de-ale Băncei austro-ungară	1000.---
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	422.---
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	355.75
Napoleodori	9.92

Mărci imp. ger.	61.12
London (lire sterlinge).	124.50
Rente de coröne austr.	97.50

Bursa din Bucuresci

din 11 Aprilie n. 1894.

Valori	cu	cu
Renta română perpetuă 1875	50/0	102.---
Renta română amortisabilă	50/0	101.---
idto	40/0	83 1/2
Renta rom. (rurile convertite)	50/0	97 3/4
Oblig. de stat C. F. Române	60/0	---
idem idem	40/0	---
Imprumutul Openheim 1866	80/0	---
Imprumutul Oraș. Bucuresci	50/0	---
idem idem din 1884	50/0	86 3/4
idem idem din 1890	50/0	88.---
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	---	---
Credit fonciar rurală	70/0	---
idem idem	50/0	92 3/4
Credit Fonc. Urb. din Bucuresci	70/0	102 1/4
idem idem	60/0	101 3/4
idem idem	50/0	87.---
Credit Fonc. Urban din Iași	50/0	79 1/2
Oblig. Casei Pensunilor fr. 300	10 fr.	275.---
Banca Națion. ult. div. 84.45	500	14.---
Dacia-România ult. div. 85 lei	200	---
Națională de asig. ult. div. 86 lei	200	---
Banca Rom. ult. div. fr. 12.---	500	---
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 151.	250	---
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 80	250	---
Soc. Rom. de Hârtie ult. 00	100	---
Soc. de Reas. ult. div. 161. sur	200	---
Societ. de Constr. ult. div. . . .	---	---
Societ. de Hârtie ult. div. . . .	---	---
20 franc aur	---	20.2 1/2
Banca Națion. a României	---	---
Scempt.	50/0	---
Avansuri pe efecte	60/0	---
vansuri pe Lingouri	60/0	---

Prețurile cerealelor din piața Brașov

Din 13 Aprilie st. n. 1-94

Măsură sau greutatea	Calitatea.	Valuta aust.	
		fl.	cr.
1 H. - L.	cel mai trumos	6	20
	mijlociu	5	20
	mai slab	4	80
	Grâu mestecat	4	---
	Secară frumöșă	3	50
	Secară mijlocie	3	20
	Orză frumöșă	4	---
	Orză mijlociu	3	80
	Ovășă frumöșă	3	---
	Ovășă mijlocie	---	---
	Cucuruz	3	80
	Malai	4	---
	Mazere	5	80
	Linte	10	---
	Fasole	4	---
	Sămēntă de in	9	50
	Sămēntă de cânepă	4	---
	Cartofi	1	20
	Mazereche	---	---
1 kil.	Carnea de vită	---	48
	Carnea de porc	---	52
	Carnea de berbec	---	---
100 kil.	Seu de vită pröspăt	23	---
	Seu de vită topit	33	---

Cursul losurilor private

din 11 Aprilie 1894.

	cu	cu
Basilica	10.60	10.80
Credit	19.50	20.50
Clary 40 fl. m. c.	58.75	59.50
Navig. pe Dunăre	142.75	143.50
Insbuck	27.---	29.---
Krakau	25.25	26.25
Laibach	25.---	25.50
Buda	63.50	64.5
Palfy	58.---	58.60
Crucea roșie austr.	18.75	19.---
do ung.	12.85	13.15
do ital.	13.---	13.50
Rudolf	22.75	23.75
Salm	74.---	74.50
Salzburg	27.25	28.---
St. Genois	70.---	71.---
Stanislau	42.---	45.---
Trietine 4 1/2% 100 m. c.	141.---	145.---
do 4% 50	70.---	71.---
Waldstein	49.---	52.---
Windischgrätz	---	---
Sărbesc 3%	38.75	39.75
do de 10 franci	---	---
Banca h. ung. 4%	129.---	129.75

Cursul pieței Brașov.

Din 14 April 1894.

Bancnot rom. Cump.	9.82	Vënd.	9.90
Argint român. Cump.	9.80	Vënd.	9.85
Napoleon-d'ori Cump.	9.89	Vënd.	---
Galbeni Cump.	5.85	Vënd.	---
Ruble rusești Cump.	133.50	Vënd.	---
Mărci germane Cump.	60.90	Vënd.	---
Lire turcesci Cump.	11.15	Vënd.	---
Scris. fonc. Albina 5%	101.50	Vënd.	102.50

Tergulul de rimători din Steinbruch.

La 9 Aprilie n. 1894

Starea rimătorilor a fost de 164,247 capete, la 10 Aprilie au intrat 2141 capete și au ieșit 1292 rămânând la 11 Aprilie un număr de 160,096 capete. — Se notează marfa: *ungurească veche*, grea dela 48.— cr. până la 49.— cr. marfa *ungurească* tineră grea dela 50.— cr. până la 51.— cr., de *măneală* dela 50.— cr. până la 51.— cr. *ușoră* dela 48. 1/2 cr. până la 49.— cr. *Marfa țărănească* grea dela 47 până la 48 — cr. de *mijloc* dela 47.— cr. până la 48.— cr. *ușoră* dela 46. 1/2 cr. până la 47. 1/2 cr. — *Marfa de România Bákony* de grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocie grea dela — cr. până la — cr. insă transito ușoră dela — cr. până la — cr. transito dtto țepoasă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocie dela — cr. până la — cr. *Marfa sârbescă*

grea dela 48.— cr. până la 48 1/2 cr. Transito, mijlocie grea dela 47.— cr. până la 48 — cr. transito ușoră de la 46.— cr. până la 47.— cr. — Porcii îngrășați de un an dela — cr. până la — cr. îngrășați cu encuruză dela — cr. până la — cr. Cântăreți la gară cu 41. — cr. până la — cr. îngrășat cu zbindă dela.

Domnii abonenți, cari încă nu și-au reînnoit abonamentul, sunt rugați a grăbi cu reînnoirea, ca expedarea ziarului să nu sufere întrerupere.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maioră.**

1. Die Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hof.) Zürich
fendat direct an Private: **schwarze, weise und farbige** Seidenstoffe von **45 kr. bis fl. 11.65** p. Meter — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versh. Qual 2000 versh. Farben, Dessins etc.) porto- und zollfrei in die Wohnug an Private, Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. und Postkarten 5 fr. Porto nach der Schweiz.

Strada porții 21
(lângă băcănăia lui Zintz)

s'afă pentru sezonul de primăvară și vară din renumita fabrică de împletituri și tricotate

M. Volgesang din Sibiu

tote articulele ce se țin de ramura acesta, precum: **ciorapi** (strimți, de ață pentru spălat, camesi de turisti, cordone, albituri Jäger, mănuși, obiecte de frotat etc. de calitate bună, asortiment bogat.

prețuri moderate. Și primesc ciorapi pentru înădit, asemenea și reparaturi de împletituri și esecută prompt și efină. 4103-3

Nr. 246-1894.

Concurs!

Devenind vacanță prin mărte postulu de învățător adjunctu dela școala centrală grănițerească din Orlatu, comitatul Sibiului, cu un salariu anualu de 277 fl. v. a., apoi relutu pentru cartir și lemne de focu, prin acesta cu terminulu până la 18 Aprilie st. n. a. c. se escrie concursu.

Reflectanții să-și trimită suplicele instruate cu tote documentele prescise de lege la

Comitetulu administratoriu de fondulu și școlele centrale a foștilor grănicer din reg. rom. I.

Sibiu, in 11 Aprilie 1894. 414,2-2.

AVISŪ!

Subscrisulu aducă la cunoscința On. publicu, că am **Atelierulu meu de croitoria** in strada mare lângă gimnasiulu român.

Primesc ori-ce lucru, ce cade in sfera croitoriei bărbătești, cum și reverenți pentru preoți, haine pentru biserici, de totu felulu uniforme pentru studenți și pentru militari. Se esecută după moda cea mai nouă. La casu de trebuință se afă și mostre din fabricile cele mai renumite pentru de-a comanda stote cu prețu moderat.

Tot-odată primesc angagiamente pentru arangierea de înmormentări, fiă câtu de simple, séu câtu de pompoze, cu vestminte pentru morți, cearșefuri, pantofi, perini, carone la mormentu, panclici pentru corone și tote cele privitoare la o mormentare, cu sicrie de lemn, de metalu, bronzu; întregu serviciulu cu transportu, cu împodobirea odăilor, a porțiilor și altele, caru simplu séu de gală. Mă însărcinez cu întrégă asortare a ceremoniei de înmormentare, cu prețuri moderate și serviciu satisfăcător.

IOANŪ BIDU,
croitoru.
(Strada mare, lângă gimnasiulu român).

Brașov, 1894.

Invenția cea mai nouă pentru BĂRBAȚI,

cari in urma păcatelor tineretelor (Onanie) séu viața escesivă s'au enervat și suferu de puluțiune, este de celu mai siguru efectu aparatulu de vindecare (portativu in buzunaru) și patentatu in Austro-Ungaria și Franța, pentru propria întrebuințare. Testimoni dela profesori renumiți, mii de scrisori, prin care se mulțamesc recomandă pentru înbuințarea aparatulu.

Broșuri se trimit contra 0 cr in mărci postale gratis de inventatorulu și mediculu specialistu

Dr. ALTMANN KAROLY,
309,5-26
Vienna, VII/1 Mariahilferstrasse 70

SĚ CERE!

Unu tineru inteligentu, care cunoșce ciulu de librărie — și

Unu Elevu, care s'ar aplica la

Doritori voru adresa ofertele și fotografia

„Librăriei școlearu“
C. SFETEA
in Bucuresti

415,1-6

Ajutoru grabnicu și siguru

pentru

SUFERINȚE DE STOMACHU ȘI URMARILE ACESTORA!!

Mijloculu celu mai bun și eficace pentu menținerea sănătății, curățirea sucurilor precum și a sângelui și pentu promovarea unei misturi bune este deja pretutindena cunoscutulu și plăcutulu

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acestu balsam preparatu cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tămăduitoare se dovedese ca forte folositoru in contra tuturor greutăților de mistuire carcei de stomachu, lipsa de apetițu, rigăele, congestiunilor, haemorhoidelor etc. etc. In urma eficacității sale a devenitu acestu balsam acum unu singuru și doveditu medicamentu de casă popularu.

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția!

FIȚI ATENȚI!!!

Spre a evita înșelătorii, facu pe fiecare atentu, că fiă-care sticlu cu **Dr. Rosa's Lebens-Balsam**, care singuru numai de mine este preparatu după receta originală, este învilitu in hărtia grosă albastră, care poartă in lungulu ei inscripția: **Dr. Rosa's Lebens-Balsam** din farmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205-3“ in limba germană, boemă, ungaru și francezu, și cari suntu provădute cu alăturata marcă a fabricii luate sub scutul legalu.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabilu se pôte procura numai in Depositulu principalu ală producătorulu

B. Fragner,

Farmacia „Zum schwarzen Adler“ Prag 205-3.

In Budapesta: la farmacia I. von Török.

Tote farmaciile din **Brașov**, precum și tote farmaciile mai mari din monarhia Austro-ungară au depositu din acestu balsam de viața.

Totu de acolo se pôte avea:

Alia de casă universală de Praga

(Prager Universal-Haussalbe)

unu medicamentu siguru și prin mii de scrisori de mulțămire recunoscutu in contra tuturor inflamațiunilor, rănilor și umflăturilor.

Acesta se întrebuințază cu succesu siguru la inflamațiuni, la stagnațiunea laptelui și întărirea țitelor cu ocașiunea înțercării copilulu, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la panariții (ulcerațiuni la degete), la întărituri, umflături, tumorea glandulelor limfatice, lipume etc. — Tote inflamațiunile, umflături, întărituri se vindecă in timpul celu mai scurtu; la casuri ușe, unde s'au formată deja puroiu, absorbă buba și o vindecă in timpul celu mai scurtu fără dureri.

In cutiøre á 25 și 35 cr.

Fiți atenți!

De-ore-ce alia de casă universală de Praga se iwtăză forte desu, facu pe fiă-cine atentu, ca singuru numai la mine se preparăz după receta originală. Acesta este numai atunci veritabilu, decât cutiørele din metalu galbenu, in cari se pune, suntu înfășurate in hărtia roșă pe care se afă tipărită in 9 limbi eslicațiunea cum se se întrebuințaze, impachetate și in cartone vinete, — cari suntu provădute cu marca fabricii de mai susu.

Balsamū pentru auđu.

(Gehör-Balsam)

Celu mai probatu și prin multe încercări celu mai tmeinicu medicamentu pentu vindecarea auđului greu și spre redobândirea auđului perdutu. I Flacon I fl.

Cereți numai
„ZACHERLIN“

care este celu mai bunu mijleu contra insectelor de totu soiulu, și nu există preparatu mai bunu, ca **Zacherlinulu**.
Cumpărați numai sticle sigilate și cu eticheta „Zaherl.“
Tote celelalte preparate suntu imitații false.
Sticla costă 15, 30, 50 cr, 1 fl., 2 fl. Aparatul de improșcatu 30 cr.

Se afă de vëndare: in Brașov: La Domnii I. L. et A. Hess-haimer, Heinrich Zinz Dimitrie Eremias nepoții, Emilu Por, Karl Irb, Franz Kelmen farmacistu. Julius Müller, Carol Schuster farmacistu. Textsch et Turiler, N. Grădimar, Eduard Kugler farmacistu, Carol Töp-fner, Jul. Hornung farmacistu, Heinrich G. Obert, Emilu Jekelius farmacistu, Victoru Roth farmacistu, Heinrich Wagner, Karl Harth, Ioanu Dușoiu et Fiu, W. Wunsch, Fritz Griseberger, Heinv. Herrmann. — In Făgărasu: La Domnii Richard Heim farmacistu, M. A. Gräser, I. Iarosch Heinrich Schul, B. Neh-ner, Jacob Fleisig. — In Cinculu mare: La D-nulu Iosifu Hammer. — In Cohalzeu: La Domnii Ernst Wolff, Sam. Nagelschmidts Erben, Eduard Victor Melas. — In Șercaia: La D-nulu F. Schnell. — In Zărnesti: La D-nulu Aurel Căteanu farmacistu. — In Rășnov: La Domnulu Carl Fuhrmann.

Mai departe se afă „ZACHERLIN“ de vëndare pretutindena, unde suntu placate espuse.

Prețuri fără Concurență! Soliditate recunoscută.

Specialități
de cele mai noue
STOFE-PEPITA
de lână, mătăasă, zephir,
etc. culori brillante,
de toate prețurile.

AVISU!
Pentru **SESONULU** de
PRIMĂVARĂ și **VARA**
mi-au sosit în cantități foarte mari și
diferite, **stofe de lănuiri, mătăsării**
și de spălatu, haute nouveautés.
Îmi permit a atrege atențiunea on. Dame
asupra marelui asortimentu.

Cu deosecită stimă: **D. Lessner.**

Din multele și diferitele noutăți menționăm următoarele:

Carreaux neigé	duplu latu per meter fl.	—32
Rayé englesesc	" " " " "	—38
Schottisch	" " " " "	—32
Glacé, lână curată	" " " " "	—65
Lănuiri foarte recomandabile	" " " " "	—88
Laine rayé lână curată	" " " " "	—88
Carreaux Nouveauté	" " " " "	—80
Crépon rayé, lână curată	" " " " "	1.05
Haute Nouveauté, cu mătăse, lână curată	" " " " "	1.15
Kammgarn, foarte bunu, lână curată	" " " " "	1.20
Crépe coloré, lână curată	" " " " "	1.30
Specialité exclusiv de mătăse, Relief, cel mai nou, lână curată	" " " " "	1.60
Diagonal-Kammgarn, lână curată	120 cm. latu Metru fl.	1.45, 1.85
Piqué-Kammgarn, engl. stofă minunată, lână curată	" " " " "	1.70
Carreaux flamme, foarte frumosu, lână curată	" " " " "	1.70
Specialité, de mătăse	" " " " "	1.90
Haute Nouveauté dessiné, lână curată	" " " " "	1.75
Rayé pointu, lână curată	" " " " "	1.80
Kammgarn carré, lână curată	" " " " "	1.75
Kammgarn exclusive, de culorile cele mai frumoase, lână curată	120 cm. l. mtr. fl.	2.—
Bouton relief, cu Mohair, lână curată	120 cm. latu p. " "	2.10
Nouveauté pointu en soie stofe de minune lână curată	120 " " " " "	2.60
Haute Nouveauté superfin, cu mătăse, lână curată	120 " " " " "	3.—
Travers, Haute Nouveauté, cu mătăse, lână curată	120 " " " " "	4.20
Loden de Stiria, lână curată	130 " " " " "	1.10
Loden de Insbruck, lână curată	120 cm. per metru fl.	1.30 etc. etc. etc.
Crépe Zephyre, foarte frumosu, de spălatu per metru cr.		35, 46, 48, 52, 55, 65, 70, 72, 78 kr.
Zephyr ca inu, de spălatu per metru		35, 40 kr.
Atlas-Satin, de spălatu per metru		40 kr.
Atlas-Satin franțuzesc, de spălatu per metru		58 kr.
Levantine, veritabilu de spălatu per metru		22, 26, 28, 30, 32, 40 kr.
Mousseline de l'Inde calitate franțuzescă, veritabilu de spălatu per metru		50, 55, 60 kr. etc. etc. etc.

Pentru provincie mostre și jurnale ilustrate
gratis și franco.

HENRIK SCHUL

Prețuri fără concurență!

AVISU!
Pe sezonul de primăvară și de vară
mi-au sosit toate
NOVITĂȚILE
de vestminte de bărbați, de junii și de băieți,
pecuni și pălării, albituri, gulere, umbrele
de ploie și sôre în asortimentu
bogatu.

Rog pe On. publicu a da atențiunea binevoitoare
asortimentului meu strălucitu și bogatu.

HENRIK SCHUL,
Brașov, Tergu-Inului Nr. 28.

Prețuri fără concurență!

Tirgulu Inului Nr. 28, Casa Safrano.
Am onore a aduce la cunoștiinta on. publicu că

Magasia de confecțiuni pentru dame
am redat'o Domnului Ignatz Weisberger, incepându din 20
Februarie c., și de aci înainte țin unu depositu cu
firma mea proprie care e cu multu mai mare și cu măr-
furi mai fine precum cu confecțiuni indigene și din streinătate,
cele mai noue și mai de gustu modele, așa încatu în tota pri-
vința și ori și când potu satisfac pretensiile stimaților mei
mușteri.

Totodată am onore a arcomanda depositulu meu
pentru sezonul

de primăveră precum și de toamnă
care conține **jaquete, gulere, ficheri, mantale și**
mantale de ploie și pravu.

Atragu în deosebi atențiunea asupra vestmintelor pentru
copii și fetițe și asupra mantalelor, pe care totdeuna le țin
în cantitate mare și le vându cu prețurile fabricei. Co-
mande efectuesu punctualu și după măsură în restimp de 3 zile.
Rogându sprijinulu on. publicu mă recomand
cu tota stima

N. P. Goldmann,
Magasia Tirgulu Inului 28, Casa Safrano.

8-12,373

„VATRA“
FOAIE ILUSTRATĂ PENTRU FAMILIE
sub redacțiunea
D-lor I. SLAVICI, I. L. CARAGIALE și G. COȘBUC.

Acesta revistă ilustrată este dirigiată de unii dintre cei mai aprețiați scriitori români,
cu menirea de a oferi Onor. publicu cetitoru român, cele mai bune scrieri ale e-
loru mai talentați scriitori români din toate părțile locuite de Români.

Trebuia în sfârșitu o foie, care se ocupe unu locu de cinstu pe masa fie cărei famii
românesi.

Nu va fi cruțată nici o jertfă pentru ajungerea acestui scop; grija de capetenie fiindu a
nu lăsa să se sruore în această revistă nimicu nepotrivitu cu tradițiile nemului nostru și
cu moravuri e familiei.

Cele mai bune **nuvele, romane, povestiri, poesii** etc. **originale** și **ale-**
se, voru ocupa primul locu și numai întâmplătoru în alu 2-lea rând traduciuni. Tote
insă în cea mai curată, mai aleasă și mai frumoasă românescă.

Artele, știința, recenziunile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele însemnate,
partea variată și humoristică, toate își vor avé colonele speciale rezervate în această foie, cu
competință și cu onestitate redactate.

Nici viața casnică nu va fi neglijiată. Sf. turali bune din punctul de vedere alu educați-
unei, igieniei, îmbrăcămînții, a traiului economicu, felurite îndrumări folositoare economiei
casei voru fi tratate cu multă grija.

Înstățiunile voru fi alesu pe câtu e cu putință din istoria nemului nostru, copii după
tablourile artiștilor noștri și a celorlu suaini, vederi felurite din țara noastră și de pretutin-
deu unde locuesc Români.

În aceste condițiuni se va present onor. publicu români foia ilustrată pentru familie
„**VATRA**“ CA UNU MĂRGĂRARU ALU LITERATUREI NOSTRE NAȚIONALE, și va
apare de 2 ori pe lună, adică 24 fascicule pe anu de câte 4 côle 40
mare, tipărită cu îngrijire pe hârtie velină.

Prețulu abonamentului pe unu anu este: pentru Austro-Ungaria: **Corone 24,** pentru
țările Uniunei Latine **Fr. 24.** — Vânduarea cu numărulu **Corone 1.10,** (Austro-Ungaria,
Fr. 1.10. (Țările Uniunei-Latine).

Subsemnatulu Vă rogă să primiți cu simpatie aparițiunea acestei publicațiuni românesți
și să i asigurați continuitatea prin binevoitorulu D-Vostre sprijinu, abonându-Vă la ea.

Cu deosebită sti ă: **C. SETEA,**
Librar-editor. — București.

870,17-30

Dintre toate hârtiile pentru țigaretu
este recunoscută de cea mai bună hârtia
de țigaretu veritabilă franțuzescă

„Le Gloria“
fabricațiunea d-lor
JOSIFU BARDOU & FILS
în PERPIGNAN—PARIS.
60 medalii de aur, 16 diplome de onore mari,
20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este hârtia, care în fineță și bunătate întrece
tote celelalte hârtii de cigarete ce există.

„Le Gloria“ este numai atunci veritabilă, decă fiă care
cârticică poartă firma IOSIFU BARDOU & FILS.

„Le Gloria“ se efectuează cu marginele netede seu cres-
tate (perforate).

„Le Gloria“ se efectuează și ca tuburi și adică într'o calitate
neîntrecută de fină.

„Le Gloria“ este de căpătat în Brașov în toate marche-
tăniile și băcăniile en-gros, precum și la fiă care debitantă
mai bună de tutun.

14-52.